सत्यमेव जयते

Government of Maharashtra

DIRECTORATE OF MEDICAL EDUCATION & RESEARCH

Information Brochure for Registration and Admission Process

MPH[N]-2024

"Master of Public Health (Nutrition)"

MPH (N) 2024-25.

DIRECTORATE OF MEDICAL EDUCATION & RESEARCH

Govt. Dental College & Hospital Building, St. George's Hospital Compound, Near V.T., Mumbai - 400 001

Tel. No. +91-22-22620361-65 WEBSITE: http://www.med-edu.in/

Email-mphnutrition9@gmail.com

Table of Contents

Sr. No	Title	Page No.
1.	Introduction	1
2.	Aims and Objectives of the course	2
3.	Eligibility	2
4.	Selection process	3
5.	List Of Colleges With MPH (N) Course	4
6.	Fee structure	5

ANNEXURES

A	General Instructions for filling Online Application Form	6
B	Documents to Be Submitted At the Time of Admission	8
C	Constitutional Reservation	9
D	Certificate Of Medical Fitness	15
E	Person with Disability (PWD) Reservation	16
F	Government Resolution no. Orphan-2022/C.R 122/K.A – 03 Dated 06/04/2023 Issued by Women and Child Welfare Department	19
G	Government Letter no. MED-1024/C.R. 178/24/Edu-2, dated 06/06/2024 for SEBC Category Reservation.	29
H	General Administration Department Government Resolutions no.RAD/4019/C.R 31/16-A, dated 31st May 2021 for EWS Category Reservation.	43
I	Government Letter No. MED-1024/C.R.412/24/Edu-2, dated 15/10/2024 for approval to MPH (N) 2024-25 Information Brochure 2024	54

MPH (N) 2024

Procedure for Selection and Admission to MPH (N) 2024 at Maharashtra State Government Medical Colleges.

1. **INTRODUCTION:**

Master of Public Health (Nutrition) is an intensive two-year course designed to create cadre of Public Health Nutrition specialists to tackle malnutrition. This course provide an excellent knowledge and skills in Public Health Nutrition. National Nutrition Mission which got established in 2017 targets at reduction in the level of under-nutrition and other related problems like stunting, under-nutrition, anemia and low birth weight babies. It is essential and need of the hour to strengthen knowledge and skills contributing to the development of a cadre of public health nutrition professionals in respect to life cycle approach. The program is divided into classroom-based course work and field-based practical experience in Public Health Nutrition. The project assignment is to be undertaken as a core part of the course curriculum. The course provides systematic coverage of major topics in the area of Public Health Nutrition based on international standards. The course is designed based on latest international evidence and standards in Public Health Nutrition. The course curriculum is designed with technical support from UNICEF, and experts in Public Health Nutrition belonging to academia and medical education.

2. **Program Rationale:**

Under nutrition is often an invisible problem. There is a critical window of opportunity to prevent under nutrition by taking care of the nutrition of children in the first two years of life, girls during adolescence, and mothers during pregnancy and lactation – when proven Public Health Nutrition interventions offer children the best chance to survive and reach optimal growth and development.

In light of the above context, the policymakers, program planners and national and international experts are concerned about the health and nutritional status of women and children in the country, and its impact on the country's economic progress. This has resulted in the design and implementation of national flagship programs such as the National Rural Health Mission (NRHM), restructuring and universalization of the Integrated Child Development Services (ICDS) with quality, special plans to address health and nutrition issues in the most vulnerable populations in rural, tribal and urban areas. The scenario calls for a large number of skilled professionals trained both in Public Health and Nutrition to contribute to improved planning and implementation of the national flagship programs.

Until recently most health and nutrition professionals have been contributing independently with limited impact on addressing critical issues related to maternal-

child health and nutrition, and other public health problems at scale. It was increasingly felt that there was a strong need to develop a comprehensive approach to build capacities of professionals in Public Health Nutrition. Therefore, there is a need to offer a master's program (MPH) in Nutrition. The course intend to provide health and nutrition practitioners/professionals with a broad background and training in Public Health Nutrition, and prepare them for career opportunities in a public health nutrition setting.

3. **Aims and Objectives of the course:**
   1. To provide a sound understanding of the science of nutrition and public health.
   2. To provide advanced knowledge and skills in Public Health Nutrition and provide a scientific basis for assessment and management of nutritional problems of vulnerable populations.
   3. To build capacities to undertake research projects in the area of Public Health Nutrition.
   4. To enhance knowledge and skills for improved program planning, management and evaluation of programs in a Public Health Nutrition setting.
   5. Future Prospects: The career prospects for candidates opting for MPH in Public Health Nutrition are excellent. They can work with health systems and national flagship programs, national and international organizations involved in Public Health Nutrition. There are also opportunities to work with development organizations in India and abroad, medical colleges, academic institutes, private healthcare systems and corporate sector.
4. Government of Maharashtra has given approval for MPH(N)-2024 Information Brochure as per Letter No. MED-1024/C.R.412/24/Edu-2, dated 15/10/2024 **(Annexure – I).**
5. **Eligibility Criteria:**
   Following health science graduates are eligible:
   1. MBBS/BDS/BAMS/BUMS/BHMS/BPTH/B.Sc (PMT) B.Sc & P.B .B.Sc Nursing
   2. The Candidates must have completed requisite internship in respective degree course at the time of filling of application form.
   3. Candidate must have passed graduation from the institute situated in State of Maharashtra.
   4. The candidates who are domiciled in Maharashtra and who have obtained admission under 15% quota for appropriate all India entrance examination for courses in health sciences in the college/institution situated outside Maharashtra State and who have obtained the degree from a University situated outside the State of Maharashtra will also be eligible for admission to MPH(N) course. Such candidates should submit certificate from the Dean/Principal of

respective college stating that the candidate was admitted under 15% quota for all India entrance test for courses in health sciences, and Candidate's Domicile certificate of Maharashtra by virtue of residence.

5. The candidate belonging to Backward Class must have claimed so in his original application form, failing which such a claim will not be entertained subsequently. The candidate belonging to Backward Class Category should produce the original Caste Certificate, Caste Validity Certificate and Non-Creamy Layer Certificate (wherever applicable) at the time of counselling process. A Candidate belonging to 'Creamy Layer' amongst the categories (VJ) DT -A, NT-B, NT-C, NT-D, OBC, SBC and SEBC must note that the provision of reservation is NOT applicable to him/her. A candidate claiming benefit of reservation under these categories will be required to produce Non-Creamy Layer Certificate Valid up to 31/03/2025. The valid certificate in prescribed Performa stating date of validity should be submitted at the time of admission. Category reservations based on caste can be availed by candidates domiciled in Maharashtra only.

   10% of available seats in each college is reserved for Economically Weaker Section (EWS) candidates.

6. **Orphan Reservation:** One percent of available seats are reserved for Orphan Category Candidates. The candidate should have claimed the Orphan Quota reservation in the original online application form. Request for Orphan Quota reservation claim after submission of application form will not be granted. Constitutional reservation will be applied parallely within Orphan Quota seats.**(Refer Annexure – F)**

7. **SEBC (Socially & Educationally Backward Classes) Reservation:** 10% seats of the available seats of Govt., Corpn., and Unaided Private / Minority institutions shall be reserved for candidate belonging to SEBC category. This reservation will be subject to outcome of W.P. No. 3468/2024 in Hon'ble High Court Mumbai and any other future court cases in this regard. As per Govt. of Maharashtra G.R. No. Misc.-2024/C.R. 75/Reservation-5 dated 22nd July 2024, candidates belonging to SEBC Category can produce his/her Caste Validity certificate up to six months from the date of application for admission to the Health Science Courses, failing which his/her admission will stand cancelled and he/she will be responsible for the same **(Annexure "G")**

6. Selection Procedure:

Applications for admission to this program will be invited through notice on DMER website and through newspapers. Online application form can be submitted by interested candidates.

1. Cost of online application form of MPH(N) 2024 is Rs. 1500/-. This application fee (Rs. 1500/-) is not refundable. Hence candidates are advised to go through the information brochure and ascertain the eligibility. It is sole responsibility of candidate to ascertain payment of fees within prescribed period, failing which online application will be rejected.

7. **Eligible candidates will be selected based on aggregate marks obtained in all the qualifying examinations of graduation. Preference will be given to MBBS followed by BDS/BAMS/BUMS/BHMS/BPTH/B.Sc (PMT), B.Sc & P.B.B.Sc Nursing.**

   The Tie Breaker Criteria will be used if in case two candidates secure same aggregate marks

   1. The candidate with higher aggregate marks at final qualifying Examination will be preferred over the one with lesser marks.
   2. If the tie still remains unresolved then the candidate with higher aggregate marks at pen ultimate qualifying examination (one step below final examination) will be preferred over the one with lesser marks for the merit list
   3. If the tie still persists, an older candidate will be preferred over the younger one.

      A. Duration of the course **:** Two years (Full time)

      B. Language of Course **:** English

      C. Total number of Seats: varies with colleges (List enclosed)

8. **LIST OF COLLEGES WITH MPH (N) COURSE IN MAHARASHTRA**

Sr No	**College Code**	**Name of college**	**Number of seats available**
1	1101	Grant Government Medical College, Mumbai	20
2	1110	B J Government Medical College, Pune.	20
3	1221	Government Medical College, Nagpur	20
4	1234	Government Medical College, Akola.	20
5	1226	Vasantrao Naik Government Medical College, Yavatmal.	20
6	1241	Government Medical College, Chandrapur.	10
7	1242	Government Medical College, Gondia.	10
8	1327	Government Medical College, Aurangabad.	20
9	1328	Dr Shankarrao Chavan Government Medical College, Nanded.	20
		Total	**160**

Note : 1. The number of seats and number of colleges are subject to change as per direction of State Government / MUHS, Nashik / Hon'ble High Courts.

2. Academic session will start from 14/11/2024.
3. Cut of date of admission to MPH(N) is 30/11/2024.

9. **Fee structure:**

1. The fee of Rs. 40,000/- for the course should be paid at the respective college by Demand Draft from any Nationalised / Scheduled commercial Bank in favour of Dean of College, as applicable

2. Eligibility & Examination fees would be charged extra as per MUHS Norms.

Sr. No.	Particulars of Fees	For 1st. Year	For 2nd Year
1	Tuition Fee	40,000/-	40,000/-
2	Library Fee	1,000/-	1,000/-
	Total Rs.	**41,000/-**	**41,000/-**

❖ Students will have to pay examination fees, one time eligibility fees and any other fees as and when made applicable.

❖ Student will have to pay total amount of fee (as mentioned above) for respective academic years before commencement of the respective academic year.

*Students will have to pay examination fees and any other fees applicable as per the latest changes made by MUHS.

10. **Refund of Tuition, Development and Other fees after cancellation of admission :**

(Reference: AICTE Guidelines No- AICTE/Legal/04(01)/2007, April 2007 & Circular No.698 Dated: 24th August 2007 issued by Pravesh Niyantran Samiti, Mumbai.)

Sr. No.	Scenario	Refund Amount
1	Request for cancellation on or before cut of date	Entire fee less Rs. 1500/-
2	Request for cancellation after cut of date	No refund

Accommodation: Students have to make their own residential arrangements. No accommodation shall be provided by the institute.
No stipend and scholarship will be provided for this course.
Examination Scheme: As per MUHS rules.

ANNEXURE "A"
General Instructions for filling Online Application Form

1.	Applicants should have a valid Email Id.
2.	Before filling Online Application Form Download INFORMATION BROCHURE and read the same carefully.
3.	Please remember the password given by you at the time of filling application form. It is important for further login.
4.	Please note that if candidate commit any mistake in filling the online Application Form, it cannot be corrected by this office. The Office will take no responsibility of any kind for such forms. The candidate can submit application afresh
5.	After submission of form, candidate has to pay Nonrefundable online prescribed fee of Rs.1500/- through payment gateway provoided for it. Candidate should take printout of Receipt of online fee payment. Login Link will be available on website www.med-edu.in/ to verify the application form. Candidate should Login with application No. (user name) and his / her unique password to download the printout of application form.
6.	Applicants need not send copy of Application Form or any Document to this office. However candidates may take printout of Application Form for his/her subsequent use / record.
7.	The Applicants must possess the required criteria and education qualification as mentioned in the Information Brochure.
8.	Applicants email id and mobile number may be used for further correspondence.
9.	After reading above instructions to fill Online Application Form, the Applicant has to click Next button to display Online Application Form.
10.	There is provision to make changes in the Application Form, before click on Submit button. Candidate should verify the correctness of entries made in application form. There is no provision to make changes in the Application form once submit button is clicked.

APPLICATION FORM for MPH (N) 2024-25

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA
DIRECTORATE OF MEDICAL EDUCATION & RESEARCH
"MASTER OF PUBLIC HEALTH (NUTRITION)"
MPH(N) 2024-25

1. Candidate Name : (As per Certificate) [Name as per Certificate OR Marksheet]
2. Father's Name / Middle Name [Father's Name / Middle Name]
3. Mother's Name : [Mother's Name]
4. Address for Communication : [Address line no.1] [Address line no.2] [Address line no.3]

City : [City] Pin Code : [Pin]
District : [District] State : [SELECT]
STD Code : [STD Code] Tel. No. : [Telephone No.]
Mobile Number : [Mobile No.] E-Mail : [Email]
Aadhar Card No : [Aadhar Card No]

5. Date of Birth : [DD/MM/YYYY]
6. Sex : ○ Male ○ Female ○ Transgender
7. Nationality : [SELECT]
8. Whether Candidate is Domicile of Maharashtra state : ○ Maharashtra ○ Other Than Maharashtra
9. I want to Claim Reservation Category : ○ SC ○ ST ○ DT-VJ(A) ○ NT-1(B) ○ NT-2(C) ○ NT-3(D) ○ OBC ○ SBC ○ NONE
10. Certificates :
a. Caste : ○ Yes ○ No
b. CVC : ○ Yes ○ No
c. NCL : ○ Yes ○ No
11. I want to claim reservation for Person with Disability (PWD) : ○ Yes ○ No

12. Date of Passing Final Graduation MBBS/BDS/BAMS/BUMS/BHMS/BPTH/B.Sc PMT/B.Sc Nursing/P.B.B.Sc Nursing. : [DD/MM/YYYY]
13. Internship Training Date of Compltion/likely to complete : [DD/MM/YYYY]
14. Maharashtra Respective Council Registration : ○ Yes ○ No
15. Whether passed graduation from an institution situated in Maharashtra : ○ Yes ○ No
16. Already admitted and Pursuing P.G. Course : ○ Yes ○ No
17. Whether applying for Inservice Quota? (DMER/DHS): ○ Yes ○ No
18. I have passed graduation from College : [College]
19. Name of University (Graduation) : [Name of University]

20. Qualifying examination of Graduation : [SELECT]

	Marks Obtained	Marks Out Of	Percentage Of Marks	No Of Attempts
21. First Year :			%	
22. Second Year :			%	
23. Third Year :			%	
24. Fourth Year : (if applicable)			%	
25. Aggregate Marks :			%	

(Grace Marks and NSS Marks should not be inclued)

26. Photo and Full Signature Upload :

Instruction For Photograph:
=> Size of photograph must be less than 35 kb.
=> Height of photograph must be between 250 pixel and 320 pixel.
=> width of photograph must be between 150 pixel and 220 pixel.

Instruction For Signature:
=> Size of signature must be less than 30 kb.
=> Height of signature must be between 100 pixel and 180 pixel.
=> width of signature must be between 150 pixel and 220 pixel.

Signature

27. Choose your password

Password : [Password]
Re-Enter Password : [Re-Password]
Captcha [fR6Iup]

Declaration :
I hereby declare that the statement made in this application is true, complete and correct to the best my knowledge & belief. I understand that in the event of any information being found false or incorrect, my candidature is liable to be cancelled or rejected. I am aware that I need to obtain and produce my original certificate enlisted at the time of counselling without which I shall not get the 'Provisional Admission'.

[Submit]

Copyright© DMER

ANNEXURE "B"

Documents to Be Submitted At the Time of Admission

1. Original and Attested copy of Nationality Certificate.
2. Original and Attested copy of Caste Certificate & Caste Validity Certificate
3. Original and Attested copy of Non-Creamy Layer Certificate (for DT(A), NT(B), NT(C), NT(D),OBC, SBC and SEBC) issued by appropriate authority as specified in the Government Resolutions from time to time and should be valid up to 31/03/2025 or later.
4. Medical fitness Certificate.
5. Person with Disability (PWD) Certificate in case physically handicapped from Medical Board Sir J.J Hospital, and Grant Medical College, Byculla, Mumbai.
6. Original and Attested copy of S.S.C & H.S.C. Passing certificate.
7. Original and Attested copy of Graduation Passing or Degree Certificate
8. Original and Attested copy of College leaving or Transfer Certificate
9. Original and Attested copy Internship Certificate
10. Original and Attested copy of Attempt Certificate.
11. Original and Attested copy of Registration Certificate or Registration Receipt
12. EWS eligibility Certificate in prescribed format issued by appropriate authority, for academic year 2024-25.
13. Orphan Certificate from appropriate authority.

ANNEXURE "C"

CONSTITUTIONAL RESERVATION

The candidates recognized by the State of Maharashtra as belonging to the following Backward Classes, shall alone be eligible to claim admissions as against the seats reserved for such backward class categories. The constitutional reservation at Government/ Corporation Institutes and Private unaided Institutes is as mentioned below.

	Category	Reservation from available State quota
A	Scheduled Castes and Scheduled Caste converts to Buddhism (SC)	13.0 percent
B	Scheduled Tribes (ST)	7.0 Percent
C	Vimukta Jati (VJ) DT-A	3.0 percent
D	Nomadic Tribes (NT-1) NT-B	2.5 percent
E	Nomadic Tribes (NT-2) NT-C	3.5 percent
F	Nomadic Tribes (NT-3) NT-D	2.0 percent
G	Other Backward Classes (OBC) including SBC	19.0 percent
H	SEBC	10.0 percent
	Total	**60.0 percent**
I	EWS	10.0 percent

Note:

i. In Government institution, constitutional reservation is as per MEDD GR. No.CET3518/C.R.32/18/Edu-2 dated 29/01/2018.

ii. **In Private unaided institutions constitutional reservation is 25 percent of total sanctioned intake as per the Maharashtra Government Notification, Medical Education and Drugs department, No.PGM-1006/3207/CR-362/06/EDU-2, dated 08th, January 2007.**

iii. **SEBC (Socially & Educationally Backward Classes) Reservation:** In Government / Corporation / Private Unaided Institutions, 10% seats of the available seats shall be reserved for candidate belonging to SEBC category. This reservation will be subject to outcome of W.P. No. 3468/2024 in Hon'ble High Court Mumbai and any other future court cases in this regard. As per Govt. of Maharashtra G.R. No. Misc.-2024/C.R. 75/Reservation-5 dated 22nd July 2024, candidates belonging to SEBC Category can produce his/her Caste Validity certificate upto six months from the date of application for admission to the Health Science Courses, failing which his/her admission will stand cancelled and he/she will be responsible for the same **(Annexure "G").**

2) Candidates belonging to aforesaid Backward Class categories will be required to submit the Caste Certificate and the Caste/Tribe Validity Certificate at the time of documents verification. (Reference Hon'ble Supreme Court Order 06/092017 Annexure -G). As per Govt. of Maharashtra G.R. No. Misc.-2024/C.R. 75/Reservation-5 dated 22nd July 2024, candidates belonging to SEBC Category can produce his/her Caste Validity certificate upto six months from the date of application for admission to the Health Science Courses, failing which his/her admission will stand cancelled and he/she will be responsible for the same **(Annexure "G").**

3) **Caste certificate issuing authority:** Caste certificate stating that the caste is recognized under a particular backward class category in Maharashtra state is issued by Sub-Divisional Magistrate/Executive Magistrate/Metropolitan Magistrate in Maharashtra state.

4) **The Caste/Tribe validity Certificate issuing Authorities are as follows:**

   a) For Candidates belonging to Scheduled Caste, Scheduled Caste converts to Buddhism, Vimukta Jati, Nomadic Tribes NT1(B), NT2(C)&NT3(D), Other Backward Class and SEBC, Caste Validity Certificate is issued by **Divisional Caste Certificate Scrutiny Committee of respective Divisional Social Welfare Office** (Konkan, Pune, Nashik, Aurangabad, Amravati and Nagpur).

   b) For Candidates belonging to Scheduled Tribe the Tribe Validity Certificate is issued by Director/Deputy Director, **Tribe Certificate Scrutiny Committee of respective Region** (Konkan, Pune, Nashik, Aurangabad, Amravati and Nagpur).

5) ***The candidate should have claimed the constitutional reservation in the original application form.*** The candidate claiming constitutional reservation must submit original **caste validity certificate at the time of counseling for document verification, failing which the category claim will not be granted.**

6) **NON-CREAMY LAYER**

A candidate belonging to 'Creamy Layer' amongst the categories (C) to (H) must note that the provision of reservation is NOT applicable to him/her. A candidate claiming benefit of reservation under the categories (C) to (H) above will be required to produce Non-Creamy layer certificate as specified in the Government resolution CBC-10/2008/CR-697 VJNT-1, dated 24th June, 2013. The certificate should be **valid upto 31/03/2025**. The Non-Creamy Layer Certificate is issued by Sub-Divisional Officer/Deputy Collector/Collector of the district.

However, such a Non-Creamy Layer Certificate shall be produced in any case at the time of filling up of Preference Form, failing which the category claimed will not be granted.

Applicants belonging to Special Backward Class

N.B.: As per the Maharashtra government ACT NO. XXX of 2006 dated 1st August 2006 the candidate belonging to the Special Backward Category shall be considered from and out of their respective original / parent Reserved Category such as Other Backward Classes.

7) Inter-se amongst the reserved categories will be operated at the end of each admission process against the unfilled reserved categories seats as per merit and choice of the reserved categories candidates.

The seats remaining vacant from various categories will be filled in during inter-se admission process as follows:

a) From among the candidates of their respective group from the Inter-se State Merit List of that particular group where the vacancies exist.

I- The groups are as follows -

GROUP - I	
(i) Scheduled Castes and Schedule Caste converted to Buddhism (S.C.)	13%
(ii) Scheduled Tribes including those living out-side specified area (S.T.)	7%
GROUP - II	
(i) Vimukta Jati (DT) (A)	3%
(ii) Nomadic Tribes (NT(B))	2.5%
GROUP - III	
(i) Nomadic Tribes (NT (C))	3.5%
(ii) Nomadic Tribes(NT (D))	2%
(iii) Other Backward Classes (OBC) including SBC	19%

(b) If the seats still remain vacant, then the seats will be filled, from among the candidates of all the categories mentioned above from the all categories combined merit list.

(c) If the seats still remain vacant then the seats will be filled from among the candidates of the common merit list.

II- **The seats remaining vacant from EWS and SEBC category will be allotted to general Category candidate.**

8) **Ear-Marking :** Constitutional Reserved category candidate entitled to admission on the basis of merit in an open category seat will have the option of taking admission either against his/her respective category seat or on an open category seat. If he/she opts for the reserved category, he/she will be deemed to have been admitted as an open category candidate and not as reserved category candidate. One seat in the college where he/she was eligible for admission against open seat shall be earmarked for a candidate belonging to the respective reserved category. Such earmarked seat will be made available immediately to the successive reserved category candidate from the same category merit. Ear Marking is not applicable for specified Reservation.

Admission under constitutional reservation seat will be governed by the Maharashtra Schedule Castes, Scheduled Tribes, Denotified Tribes (Vimukta Jatis), Nomadic Tribes, Other Backward Classes and Special Backward Category (Regulation of Issuance and Verification of) Caste Certificate Act, 2000 (Mah. Act No. XXIII of 2001).

महाराष्ट्र राज्यातील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गांकरिता आरक्षण अधिनियम, २०२४ च्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने द्यावयाचे जात प्रमाणपत्र आणि नॉन क्रिमिलेअर प्रमाणपत्र प्रदान करण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना ...

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन शुद्धीपत्रक क्रमांक - बीसीसी-२०२४/प्र.क्र. ७५/आरक्षण-५
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२
दिनांक -२८ जून, २०२४

संदर्भ-

१.सामान्य प्रशासन विभाग, शासन परिपत्रक क्र.बीसीसी-२०२४/प्र.क्र.७५/आरक्षण-३ दि.११ मार्च २०२४.

२.सामान्य प्रशासन विभाग, शासन शुद्धीपत्रक क्र.बीसीसी-२०२४/प्र.क्र.७५/आरक्षण-३ दि.१५ मार्च २०२४.

शासन शुद्धीपत्रक-

संदर्भीय क्र. १ येथील शासन परिपत्रकातील परिशिष्ट-अ तसेच संदर्भीय क्र. २ येथील शासन शुद्धीपत्रक क्र. बीसीसी-२०२४/प्र.क्र. ७५/आरक्षण-३ दिनांक १५ मार्च २०२४ रद्द करण्यात येत असून, सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्ग प्रवर्गाकरीता जात प्रमाणपत्र व नॉन क्रिमिलेअर प्रमाणपत्र देण्यासाठी याद्वारे सुधारीत परिशिष्ट-अ व परिशिष्ट-ब स्वतंत्र पृष्ठांवर विहित करण्यात येत आहे.

२. सदर शासन शुद्धीपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२४०६२८१७५११०३००७ असा आहे. हे शुद्धीपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

KHALID BASHIR AHMED ARAB

Digitally signed by KHALID BASHIR AHMED ARAB
DN: c=IN, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, ou=GENERAL ADMINISTRATION DEPARTMENT, 2.5.4.20=17b1bdae334a3efab8ffa330685658eb14b09969ecbab94b7f20dfd8f09f568b, postalCode=400032, st=Maharashtra, serialNumber=07B8F5561DC2748763D4033D2E7A20C2F8DCE61F9601805A936FED7CA35E329D, cn=KHALID BASHIR AHMED ARAB
Date: 2024.06.28 18:08:49 +05'30'

(खालिद बी. अरब)
सह सचिव, महारष्ट्र शासन

प्रत-

१) राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव,राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
२) मा. मुख्यमंत्री यांचे अ.मु.स./प्र.स./सचिव,मंत्रालय, मुंबई.
३) सर्व मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
४) मा.विरोधी पक्ष नेता, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई.
५) मा. विरोधी पक्ष नेता, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई
६) सर्व विधानसभा/विधानपरिषद सदस्य/संसद सदस्य
७) मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य.
८) अपर मुख्य सचिव (सेवा),सामान्य प्रशासन विभाग मंत्रालय, मुंबई.
९) अपर मुख्य सचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई

१०)अपर मुख्य सचिव, कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११) प्रधान सचिव, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१२) प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३) प्रधान सचिव, विधी व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१४) प्रधान सचिव, इतर मागास व बहुजन कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१५) सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, जी.टी. हॉस्पिटल, मुंबई.
१६) सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई-
१७) सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.
१८) महालेखापाल, महाराष्ट्र-१. मुंबई.
१९) महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, नागपूर,
२०) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुबई
२१) मुख्य महानगर दंडाधिकारी,
२२) सर्व विभागीय आयुक्त.
२३) सर्व जिल्हाधिकारी,
२४) सर्व उप विभागीय दंडाधिकारी (महसूल) तथा उप विभागीय अधिकारी,
२५) सर्व तालुका कार्यकारी दंडाधिकारी तथा तहसिलदार,
२६) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय शाखा, मुंबई
२७) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय अपील शाखा, मुंबई.
२८) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय शाखा, खंडपीठ नागपूर.
२९) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय अपील शाखा, नागपूर,
३०) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय शाखा, खंडपीठ छत्रपती संभाजीनगर,
३१) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय अपील शाखा, खंडपीठ छत्रपती संभाजीनगर,
३२) आयुक्त, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
३३) महासंचालक, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे
३४) संचालक, विजाभज संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
३५) संचालक, उच्च तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
३६) संचालक, माध्यमिक शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
३७) संचालक, प्राथमिक शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
३८) सदस्य सचिव, राज्य मागासवर्ग आयोग, पुणे,
३९) सर्व मंत्रालयीन विभाग त्यांना विनंती करण्यात येते की, त्यांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख/कार्यालय प्रमुख यांना याबाबतच्या सूचना द्याव्यात,
४०) सर्व प्रादेशिक उपायुक्त, समाजकल्याण विभाग/सर्व सहाय्यक आयुक्त, समाजकल्याण
४१) सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
४२) सर्व जिल्हा परिषदाचे समाजकल्याण अधिकारी
४३) सर्व अध्यक्ष/सदस्य सचिव, जिल्हा जात प्रमाणपत्र पडताळणी समिती
४४) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.
४५) निवड नस्ती, आरक्षण-५.

शासन शुद्धीपत्रक क्रमांकः **बीसीसी-२०२४/प्र.क्र. ७५/आरक्षण-५**

शासन शुद्धीपत्रक क्रमांक- बीसीसी-२०२४/प्र.क्र. ७५ /आरक्षण-५ दि. २८ जून २०२४ चे सहपत्र

परिशिष्ट-अ

Form of Certificate to be issued to Socially and Educationally Backward Class persons belonging to the State of Maharashtra.

Documents verified:-	(1)	(2)	(3)	(4)
	--------------	-------------	---------------	--------------------

CASTE CERTIFICATE

This is to certify/that Shri/Shrimati/Kumari -------------------------- Son/Daughter of --------------- of Village/Town*---------------in District/Division*--------------- of the State of Maharashtra belongs to the------------- Caste under the Government Resolution Social Justice & Special Assistance Department No.------------ dated 15th July, 2014 as amended from time to time and Section 2 (1) (j) and Section (3) of The Maharashtra State Reservation for Socially and Educationally Backward Classes Act, 2024 as a Socially and Educationally Backward Class.

2. Shri/Shrimati/Kumari-----------and/or his/her* family ordinarily reside (s) in village/Town --------------of ------------district/division of the State of Maharashtra.

शासन शुद्धीपत्रक क्रमांक- बीसीसी-२०२४/प्र.क्र. ७५ /आरक्षण-५ दि. २८ जून २०२४ चे सहपत्र

परिशिष्ट-ब

NON-CREAMY LAYER CERTIFICATE

This is to certify that Shri/Smt./Kum. ---------------does not belong to the persons/sections (Creamy-layer) mentioned in the Government of Maharashtra Gazette, Extra-Ordinary, Part VIII, dated 26th February, 2024, Maharashtra State Reservation for Socially and Educationally Backward Classes Act, 2024 and instructions and guidelines laid down in the Government Resolution Social Justice, Cultural Affairs, Sports and Special Assistance Department No.CBC-10/2001/Pra.Kra. 120/Mavak-5, dated 1 November, 2001, CBC-1094/Pra. Kra.86/Mavak-5, dated 16th June, 1994, CBC- 1094/Pra.Kra.86/Mavak-5, dated 5th June, 1997 and Government Resolution No.CBC- 10/2001/Pra.Kra.111/Mavak-5, dated 29th May, 2003 and Government Resolution No.VJNT-2014/C.R.118/VJNT-1, dated 31 July, 2014.

This Certificate is valid for the period ----------------year from the date of issue.

Signature------------.
Designation-----------
(With Seal of the Office)

Place:-----------
Dated:-------------

Please delete the words which are not applicable

Note:- The term "ordinarily reside(s)" used here will have the same meaning as in Section 20 of the Representation of the Peoples Act, 1950.

ANNEXURE "D"

✂...

CERTIFICATE OF MEDICAL FITNESS

This is to certify that I have conducted clinical examination of Dr. .... who is desirous of admission to MPH(N) 2024 Course.

He/she has not given any personal history of any disease incapacitating him/her to undergo the professional course. Also, on clinical examination it has been found that he/she is medically fit to undergo the postgraduate course MPH(N) 2024.

(1) Absence of any incapacitating and /or progressive systematic disease/disorder / condition,
(2) Absence of any disability of upper limb/s,
(3) Absence of any major visual/auditory disability,
(4) Absence of psychosis/neurosis/mental retardation,
(5) Ability to maintain erect posture,
(6) Reasonable manual dexterity.

Address of the Registered Medical Practitioner	Signature
	Name
	Registration No.
Date	Seal of Registered Medical Practitioner

✂...

Note:

A candidate must be medically fit to undergo the Medical Postgraduate Course MPH(N) 2024 applied for. The medical fitness must be certified by a Registered Medical Practitioner in the prescribed Proforma, as given above on a **Letterhead.**

ANNEXURE "E"

PERSONS WITH DISABILITY (PWD) RESERVATION
A Schedule for "Specified Disability" As Per Rights of Persons with Disability Act 2016

1. Physical disability

A. Locomotor disability (a person's inability to execute distinctive activities associated with movement of self and objects resulting from affliction of musculoskeletal or nervous system or both), including—

(a) "leprosy cured person" means a person who has been cured of leprosy but is suffering from—

(i) loss of sensation in hands or feet as well as loss of sensation and paresis in the eye and eye-lid but with no manifest deformity;

(ii) manifest deformity and paresis but having sufficient mobility in their hands and feet to enable them to engage in normal economic activity;

(iii) extreme physical deformity as well as advanced age which prevents him/her from undertaking any gainful occupation, and the expression "leprosy cured" shall construed accordingly;

(b) "cerebral palsy" means a Group of non-progressive neurological condition affecting body movements and muscle coordination, caused by damage to one or more specific areas of the brain, usually occurring before, during or shortly after birth;

(c) "dwarfism" means a medical or genetic condition resulting in an adult height of 4 feet 10 inches (147 centimeters) or less;

(d) "muscular dystrophy" means a group of hereditary genetic muscle disease that weakens the muscles that move the human body and persons with multiple dystrophy have incorrect and missing information in their genes, which prevents them from making the proteins they need for healthy muscles. It is characterized by progressive skeletal muscle weakness, defects in muscle proteins, and the death of muscle cells and tissue;

(e) "acid attack victims" means a person disfigured due to violent assaults by throwing of acid or similar corrosive substance.

B. Visual impairment—

(a) "blindness" means a condition where a person has any of the following conditions, after best correction—

(i) total absence of sight; or

(ii) visual acuity less than 3/60 or less than 10/200 (Snellen) in the better eye with best possible correction; or

(iii) limitation of the field of vision subtending an angle of less than 10 degree.

(b) "low-vision" means a condition where a person has any of the following conditions, namely:—

(i) visual acuity not exceeding 6/18 or less than 20/60 upto 3/60 or upto 10/200 (Snellen) in the better eye with best possible corrections; or

(ii) limitation of the field of vision subtending an angle of less than 40 degree up to 10 degree.

C. Hearing impairment -

(a) "deaf" means persons having 70 DB hearing loss in speech frequencies in both ears;

(b) "hard of hearing" means person having 60 DB to 70 DB hearing loss in speech frequencies in both ears;

D. "speech and language disability" means a permanent disability arising out of conditions such as laryngectomy or aphasia affecting one or more components of speech and language due to organic or neurological causes.

2. Intellectual disability, a condition characterized by significant limitation both in intellectual functioning (reasoning, learning, problem solving) and in adaptive behavior which covers a range of every day, social and practical skills, including—

(a) "specific learning disabilities" means a heterogeneous group of conditions wherein there is a deficit in processing language, spoken or written, that may manifest itself as a difficulty to comprehend, speak, read, write, spell, or to do mathematical calculations and includes such conditions as perceptual disabilities, dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, dyspraxia and developmental aphasia;

(b) "autism spectrum disorder" means a neuro-developmental condition typically appearing in the first three years of life that significantly affects a person's ability to communicate, understand relationships and relate to others, and is frequently associated with unusual or stereotypical rituals or behaviours.

3. Mental behaviour,— "mental illness" means a substantial disorder of thinking, mood, perception, orientation or memory that grossly impairs judgment, behaviour, capacity to recognize reality or ability to meet the ordinary demands of life, but does not include retardation which is a condition of arrested or incomplete development of mind of a person, specially characterized by subnormality of intelligence.

4. Disability caused due to—

(a) chronic neurological conditions, such as—

(i) "multiple sclerosis" means an inflammatory, nervous system disease in which the myelin sheaths around the axons of nerve cells of the brain and spinal cord are damaged, leading to demyelination and affecting the ability of nerve cells in the brain and spinal cord to communicate with each other;

(ii) "parkinson's disease" means a progressive disease of the nervous system marked by tremor, muscular rigidity, and slow, imprecise movement, chiefly affecting middle-aged and elderly people associated with degeneration of the basal ganglia of the brain and a deficiency of the neurotransmitter dopamine.

(b) Blood disorder—

(i) "haemophilia" means an inheritable disease, usually affecting only male but transmitted by women to their male children, characterized by loss or impairment of the normal clotting ability of blood so that a minor would may result in fatal bleeding;

(ii) "thalassemia" means a group of inherited disorders characterized by reduced or absent amounts of haemoglobin.

(iii) "sickle cell disease" means a hemolytic disorder characterized by chronic anemia, painful events, and various complications due to associated tissue and organ damage; "hemolytic" refers to the destruction of the cell membrane of red blood cells resulting in the release of hemoglobin.

5. Multiple Disabilities (more than one of the above specified disabilities) including deaf blindness which means a condition in which a person may have combination of hearing and visual impairments causing severe communication, developmental, and educational problems.

6. Any other category as may be notified by the Central Government.

Note: Any amendment to the Schedule to the RPWD Act, 2016, shall consequently stand amended in the above schedule.

Uploaded by Dte. of Printing at Government of India Press, Ring Road, Mayapuri, New Delhi-110064
and Published by the Controller of Publications, Delhi-110054. ALOK Digitally signed by

ANNEXURE "F"

Government Resolution no. Orphan-2022/C.R 122/K.A – 03 Dated 06/04/2023 Issued by Women and Child Welfare Department.

अनाथ आरक्षण धोरणामध्ये बदल करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महिला व बाल विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक- अनाथ-२०२२/प्र.क्र.१२२/का-०३
नविन प्रशासन भवन, तिसरा मजला,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक- ६ एप्रिल, २०२३.

वाचा :-

१) शासन निर्णय, महिला व बाल विकास विभाग, क्र.संकीर्ण-२०१३/प्र.क्र.१०९/का.०३, दि.०६.०६.२०१६.
२) शासन शुध्दीपत्रक, महिला व बाल विकास विभाग क्र.संकीर्ण-२०१३/प्र.क्र.१०९/का-३, दिनांक ९.५.२०१८.
३) शासन निर्णय, महिला व बाल विकास विभाग, क्र.अमुजा-२०११/प्र.क्र.२१२/का.०३, दि.०२.०४.२०१८.
४) शासन परिपत्रक, महिला व बाल विकास विभाग क्रमांक-अनाथ-२०१८/प्र.क्र.१८२/का.०३, दि.२०.८.२०१९.
५) शासन निर्णय, महिला व बाल विकास विभाग, क्र. अनाथ-२०१८/प्र.क्र.१८२/का-०३, दि.२३ .०८.२०२१
६) शासन शुध्दीपत्रक महिला व बाल विकास विभाग क्र. अनाथ-२०१८/प्र.क्र.१८२/का-०३, दिनांक २६.११.२०२१.
७) दिनांक २३.०३.२०२३ रोजी आयोजित मा. मंत्रीमंडळाच्या बैठकीचे इतिवृत्त.

प्रस्तावना :-

अनाथ मुलांना राज्य शासनाच्या विविध सवलतींचा लाभ घेता यावा, याकरीता दि. १७/०१/२०१८ रोजी झालेल्या मंत्रिमंडळाच्या बैठकीतील निर्णयानुसार शासन निर्णय, महिला व बाल विकास विभाग, दि.२/४/२०१८ अन्वये अनाथ मुलांना सर्वप्रथम खुल्या प्रवर्गातून शिक्षण व नोकरी यामध्ये १ टक्का समांतर आरक्षण लागू करण्यात आले. व अनाथ आरक्षणाच्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने मार्गदर्शक सूचना महिला व बाल विकास विभाग, शासन परिपत्रक दि. २०/०८/२०१९ अन्वये निर्गमित करण्यात आल्या.

अनाथ आरक्षणाबाबतच्या दि. २/०४/२०१८ च्या शासन निर्णयात नमूद व्याख्येत बदल करणे तसेच अनाथांची तीन प्रकारांमध्ये वर्गवारी करणे तसेच अनाथांना खुल्या प्रवर्गातून १ टक्का आरक्षण लागू करण्याऐवजी दिव्यांगांच्या धर्तीवर उपलब्ध पद संख्येच्या १ टक्का आरक्षण लागू करणे याबाबतचा प्रस्ताव मा. मंत्रिमंडळाच्या मान्यतेस्तव सादर करण्यात आला. दि. ११/०८/२०२१ रोजी झालेल्या मंत्रिमंडळाच्या बैठकीतील निर्णयानुसार अनाथांना दिव्यांगांच्या धर्तीवर १ टक्के आरक्षण लागू करणे, अनाथांच्या व्याख्येमध्ये बदल करणे, अनाथांची तीन प्रकारामध्ये वर्गवारी करणे, अनाथ प्रमाणपत्र नमून्यात बदल करणे यानुषंगाने अनाथ आरक्षणासंदर्भातील सर्व शासन निर्णय अधिक्रमित करुन दिनांक २३ ऑगस्ट, २०२१ रोजी शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आला आहे.

या शासन निर्णयातील अनाथांच्या कोणत्याही प्रवर्गावर अन्याय होणार नाही तसेच सर्व प्रवर्गांना समान संधी उपलब्ध व्हावी याकरिता सध्या उपलब्ध असलेल्या १ टक्का आरक्षणाच्या मर्यादेतच अनाथांच्या प्रवर्गांमध्ये

आरक्षित पदांची विभागणी करण्याबाबत दि. २३.०३.२०२३ रोजी झालेल्या मंत्रिमंडळाच्या बैठकीतील निर्णयानुसार पुढील शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

<u>शासन निर्णय</u> :-

अनाथ आरक्षण धोरणामध्ये बदल करण्यासाठी वाचा क्र.५ येथील शासन निर्णय तसेच वाचा क्र.६ येथील शासन शुध्दिपत्रक अधिक्रमित करून हा शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

अनाथांना दिव्यांगांच्या धर्तीवर शिक्षण व शासकीय (निमशासकीय तसेच शासन अनुदानित संस्थांमधील) पद भरतीमध्ये उपलब्ध पदांच्या १ टक्का इतके आरक्षण लागू करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. या आरक्षणासाठी पात्रतेचे निकष, आरक्षणाचे स्वरुप, अटी व शर्ती, आरक्षणाच्या अंमलबजावणीसाठी मार्गदर्शक सूचना, अनाथांसाठी प्रमाणपत्र निर्गमित करावयाची कार्यपध्दती तसेच अनाथ प्रमाणपत्राचा नमुना पुढीलप्रमाणे विहित करण्यात येत आहेत.

१. अनाथ आरक्षण पात्रता निकष

१) "संस्थात्मक" या प्रवर्गामध्ये ज्यांच्या वयाची १८ वर्षे पूर्ण होण्यापूर्वी त्यांच्या आई वडीलांचे निधन झाले आहे व ज्यांचे शासन मान्यता प्राप्त संस्थांमध्ये पालन पोषण झाले आहे (त्यांच्या नातेवाईकाची अथवा जातीची माहिती उपलब्ध असो किंवा नसो) अशा बालकांचा समावेश असेल.

(महिला व बाल विकास विभागांतर्गत बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनिय,२०१५ अन्वये कार्यरत बालकांच्या काळजी व संरक्षणाशी संबंधित संस्थांमध्ये तसेच महिला व बाल विकास विभागाव्यतिरिक्त अन्य विभागांकडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेल्या अनाथालये अथवा तत्सदृश संस्थांमध्ये पालन पोषण झालेल्या अनाथांचा यामध्ये समावेश असेल.)

२) "संस्थाबाह्य" या प्रवर्गामध्ये ज्यांच्या वयाची १८ वर्षे पूर्ण होण्यापूर्वी त्यांच्या आई वडीलांचे निधन झाले आहे आणि ज्यांचे शासन मान्यताप्राप्त संस्थांबाहेर/नातेवाईकाकडे संगोपन झालेले आहे अशा बालकांचा समावेश असेल.

२. आरक्षणाचे स्वरुप

१) अनाथ आरक्षणाची अंमलबजावणी दिव्यांग आरक्षणाच्या धर्तीवर करण्यात येईल.

२) सदर आरक्षण तसेच शैक्षणिक संस्था वसतिगृहे व व्यावसायिक शिक्षण प्रवेशासाठी आणि शासकीय पदभरतीसाठी लागू राहील.

३) अनाथांसाठी आरक्षित पदे ही पदभरतीसाठी उपलब्ध एकूण पदसंख्येच्या तसेच शैक्षणिक प्रवेशासाठी उपलब्ध एकूण जागांच्या १% इतकी असतील.

४) अनाथांसाठी आरक्षित पदांची विभागणी संस्थात्मक व संस्थाबाह्य या प्रवर्गामध्ये पुढीलप्रमाणे करण्यात येईलः

I. शिक्षण व नोकरीमध्ये अनाथ प्रवर्गासाठी उपलब्ध जागा समसंख्येत असल्यास संस्थात्मक व संस्थाबाह्य प्रवर्गास समप्रमाणात जागा वाटून देण्यात याव्यात.

II. अनाथ आरक्षण प्रवर्गासाठी उपलब्ध जागा विषम संख्येत असल्यास आधी जागांची समप्रमाणात विभागणी करावी व उरलेले अधिकचे १ पद हे पहिल्या पदभरतीमध्ये संस्थात्मक प्रवर्गासाठी उपलब्ध करुन द्यावे. व त्यापुढील पदभरतीमध्येसुध्दा विषम जागा उपलब्ध असतील तर उपरोक्तप्रमाणे जागांची सम-समान विभागणी केल्यावर उरलेले अधिकचे १ पद हे त्या पदभरतीमध्ये संस्थाबाह्य

प्रवर्गासाठी उपलब्ध करुन देण्यात यावे. अशा प्रकारे अधिकचे पद आळीपाळीने संस्थात्मक व संस्थाबाह्य प्रवर्गासाठी उपलब्ध करुन देण्यात यावे.

III. तथापि, एका वर्षी विषम संख्येत पदे उपलब्ध झाली व त्यानंतरच्या पुढील पदभरतीमध्ये समप्रमाणात पदे उपलब्ध झाल्यास पुढील प्रमाणे कार्यवाही करावी-

- पहिल्या भरती प्रक्रियेमध्ये तीन पदे उपलब्ध झाल्यास दोन पदे संस्थात्मक व एक पद संस्थाबाह्य उमेदवारांना उपलब्ध होतील.
- पुढील भरतीप्रक्रियेमध्ये दोन पदे उपलब्ध झाल्यास दोन्ही प्रवर्गांना एक-एक पद उपलब्ध होईल.
- त्या पुढील भरतीप्रक्रियेमध्ये पुन्हा तीन पदे उपलब्ध झाल्यास एक पद संस्थात्मक व दोन पदे संस्थाबाह्य उमेदवारांना उपलब्ध होतील.

३. अटी व शर्ती

१) आरक्षणाचा लाभ घेण्यासाठी उमेदवारा०कडे महिला व बाल विकास विभागाकडून निर्गमित अनाथ प्रमाणपत्र असणे आवश्यक असेल.

२) अनाथ आरक्षणासाठी अर्ज करणा-या उमेदवाराने तो महाराष्ट्र राज्याचा अधिवासी (Domicile) असल्याचे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक असेल.

३) पदभरतीमध्ये अनाथ आरक्षणासाठी अर्ज करणाऱ्या उमेदवाराने संबंधित पदाच्या सेवा प्रवेश नियमातील तरतूदीनुसार पदासाठी आवश्यक असणारी किमान शैक्षणिक व इतर अर्हता प्राप्त केलेली असणे बंधनकारक राहील.

४) अनाथ आरक्षणाचा लाभ घेऊन शासन सेवेत रूजू होणाऱ्या उमेदवाराला अनाथ प्रमाणपत्र पडताळणीच्या अधीन राहून तात्पुरत्या स्वरुपात नियुक्ती देण्यात येईल. नियुक्ती पश्चात ६ महिन्याच्या कालावधीत आयुक्त, महिला व बाल विकास, पुणे यांचेकडून अनाथ प्रमाणपत्राची पडताळणी करुन घेण्याची जबाबदारी संबंधित नियुक्ती प्राधिकारी/ विभाग प्रमुख यांची राहील.

५) अनाथ आरक्षण लागू करताना शासन निर्णयातील तरतूदींचे काटेकोरपणे पालन करण्याची जबाबदारी संबंधीत प्राधिकरणाची राहील.

६) अनाथ आरक्षणाच्या अनुषंगाने अभिनिर्णय देण्यास महिला व बाल विकास विभाग सक्षम राहील.

७) अनाथ आरक्षण हे समांतर आरक्षण असल्याने आरक्षणाच्या अनुषंगाने सामान्य प्रशासन विभागाने वेळोवेळी निश्चित केलेले निकष व अटी अनाथ आरक्षणास लागू राहतील.

४. आरक्षणाच्या अंमलबजावणीसाठी मार्गदर्शक सूचना

१) अनाथांसाठी आरक्षित पदांची गणना करताना १०० पदांमध्ये १ पद असे प्रमाण असले तरी उपलब्ध पदसंख्येच्या १%ची गणना केल्यावर संख्या अपूर्णांकात येत असल्यास ०.५० पेक्षा कमी येणारा अपूर्णांक दुर्लक्षित करावा तर ०.५० किंवा त्यापेक्षा मोठा अपूर्णांक १ समजावा.

२) पदभरती अथवा शैक्षणिक प्रवेशासाठीची अनाथ आरक्षणाची पदे उपलब्ध पदसंख्येच्या प्रमाणात स्वतंत्रपणे दर्शविण्यात यावीत. ही पदे खुला किंवा सामाजिक आरक्षण प्रवर्गात दर्शविण्यात येऊ नयेत.

३) तथापि, अनाथांसाठी आरक्षित पदावर गुणवत्तेनुसार निवड झाल्यावर संबंधित अनाथ उमेदवाराचा समावेश तो ज्या सामाजिक प्रवर्गाचा आहे त्या प्रवर्गात करण्यात येईल. आणि त्याच्या सामाजिक प्रवर्गाच्या बिंदूवर त्याची गणना करण्यात येईल.

४) बालगृहात/अनाथालयात दाखल करण्यात येणाऱ्या काही अनाथ बालकांच्या शैक्षणिक प्रवेशावेळी त्यांची जात अंदाजे नमूद करण्यात येते. अशा अनाथांच्या जात प्रमाणपत्राची वैधता होऊ शकत नसल्यास सदर उमेदवाराचा समावेश पदभरतीनंतर खुल्या प्रवर्गात करण्यात यावा.

५) सदर शासन निर्णय अंमलात येण्यापूर्वी ज्या पात्र अनाथांना महिला व बाल विकास विभागामार्फत अनाथ प्रमाणपत्र निर्गमित करण्यात आलेले आहे त्यातील "अ" व "ब" प्रवर्गाचे अनाथ प्रमाणपत्रप्राप्त अनाथांना या शासन निर्णयानुसार "संस्थात्मक" प्रवर्गातील अनाथ समजण्यात येईल. व पूर्वीच्या "क" प्रवर्गाचे प्रमाणपत्र निर्गमित करण्यात आलेल्या अनाथांना या शासन निर्णयानुसार "संस्थाबाह्य" प्रवर्गातील अनाथ समजण्यात येईल. त्यांना सुधारीत प्रमाणपत्रे वेगळ्याने निर्गमित करण्याची आवश्यकता नाही. हा शासन निर्णय लागू झाल्याच्या दिनांकापासून नव्याने विहीत नमुन्यानुसार प्रमाणपत्रे वितरीत करण्यात यावीत.

६) अनाथ आरक्षणासाठी अर्ज करणा-या उमेदवारास अनूसूचित जाती या प्रवर्गासाठी निश्चित करण्यात आलेले शैक्षणिक शुल्क, परीक्षा शुल्क, किमान गुणवत्ता पात्रता आणि वयोमर्यादा इत्यादी निकष लागू राहतील.

५. "संस्थात्मक" प्रवर्गातील अनाथांसाठी प्रमाणपत्र निर्गमित करावयाची कार्यपध्दती

१) महिला व बालविकास विभागाच्या अखत्यारीत येणा-या बालकांशी संबंधित संस्थांमध्ये वास्तव्यास असलेल्या किंवा वयाच्या १८ वर्षानंतर संस्थेतून बाहेर पडलेल्या व अनाथ प्रमाणपत्रासाठीचे निकष पूर्ण करणा-या अनाथाने संबंधित संस्थेच्या अधीक्षकाकडे अनाथ प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी अर्ज करावा.

२) संबंधित संस्थेच्या अधीक्षकांनी त्या अर्जावरून संबंधित अर्जदाराने ज्या-ज्या संस्थेत वास्तव्य केले आहे अशा सर्व संबंधित संस्थेच्या अधीक्षकांकडून आवश्यकतेनुसार त्याची माहिती स्वतः उपलब्ध करुन घ्यावी. तसेच अर्जदाराच्या आई-वडीलांचा शोध घेवून, त्यापैकी कोणीही हयात नसल्याबाबतची संबंधित यंत्रणेकडून खात्री करुन घ्यावी.

३) संस्थेच्या अधीक्षकांनी अर्जदाराच्या आई-वडीलांचा शोध घेवून, त्यापैकी कोणीही हयात नसल्याबाबतची संबंधित यंत्रणेकडून खात्री केली असल्याचे तसेच संबंधित अर्जदाराची माहिती व उपलब्ध कागदपत्रांच्या आधारे निकषानुसार तो अनाथ असल्याचे नमूद करून जिल्हा महिला बाल विकास अधिकारी यांना प्रस्ताव सादर करावा.

४) जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांनी संस्थेच्या अधीक्षकांकडून प्राप्त प्रस्तावाची छानननी पुढील दस्तावेज/पुरावे विचारात घेऊन करावी - संस्थेचे अधीक्षक यांनी सादर केलेली माहिती, जन्म-मृत्यू नोंद रजिस्टर, ग्रामसेवक/मुख्याधिकारी/वार्ड अधिकारी किंवा इतर सक्षम अधिकारी यांचेकडून निर्गमित मृत्यू दाखला, आवश्यकतेनुसार शासकीय जिल्हा रुग्णालयाकडून प्राप्त वयाचा पुरावा, शाळा सोडल्याचा दाखला, प्रवेश निर्गम रजिस्टरची प्रत, गृह चौकशी अहवाल, बाल कल्याण समिती/बाल न्याय मंडळाचे संबंधिताबाबतचे आधीचे आदेश इत्यादी.

५) या छाननीनंतर जिल्हा महिला बाल विकास अधिकारी यांनी संबंधित अर्जदारास अनाथ घोषित करण्यासाठीचा प्रस्ताव स्वयंस्पष्ट अभिप्रायासह संबंधित जिल्ह्याच्या बाल कल्याण समितीस सादर करावा.

६) बाल कल्याण समितीने जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांचेकडून प्रस्ताव प्राप्त झाल्यानंतर अर्जाची पुन्हा छानननी करावी. आवश्यकता असेल तर अर्जाच्या छाननीसाठी अर्जदाराची मुलाखत किंवा पोलीस / महसूल विभागाच्या यंत्रणेचे सहाय्य घ्यावे.

७) बालगृहात/अनाथालयात दाखल करण्यात येणाऱ्या काही अनाथ बालकांची जन्म तारीख/वय अंदाजे नमूद करण्यात येते. सक्षम प्राधिका-याच्या प्रमाणपत्राशिवाय अन्य कोणताही दस्तावेज वयाचा पुरावा म्हणून ग्राह्य धरु नये. ज्या बालकांच्या जन्म तारखेचा कोणताही पुरावा उपलब्ध नसेल अशा बालकांच्या वयाची चाचणी शासकीय जिल्हा रुग्णालयातून करुन घेवून त्याचे वय निश्चित करुन घ्यावे.

८) प्रस्तावाची छाननी पूर्ण झाल्यावर अर्जदारास अनाथ प्रमाणपत्र निर्गमित करण्याची शिफारस करुन किंवा अनाथ प्रमाणपत्रासाठीचा अर्ज नाकारण्यात आल्यास त्याबाबतची कारणे नमूद करुन प्रस्ताव जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांच्याकडे परत पाठवावा.

९) जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांनी बाल कल्याण समितीकडून प्राप्त प्रस्ताव शिफारशीसह संबंधित विभागीय उपायुक्त (महिला व बाल विकास) यांच्याकडे कार्यवाहीसाठी पाठवावा.

१०) जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांनी सादर केलेला प्रस्ताव /शिफारस विचारात घेऊन विभागीय उपायुक्त, महिला व बाल विकास यांनी अनाथ प्रमाणपत्र निर्गमित करण्याची कार्यवाही पूर्ण करावी. अनाथ प्रमाणपत्र निर्गमित करण्याची शिफारस करण्यात आलेल्या प्रस्तावामध्ये प्रत्यक्षात अर्ज नाकारण्यासाठी पुरेशी कारणे आढळल्यास ती नमूद करुन प्रस्ताव जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांचेमार्फत बाल कल्याण समितीकडे फेरनिर्णयासाठी पाठवावा.

११) तथापि महिला व बाल विकास विभागाव्यतिरिक्त अन्य विभागांकडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेल्या अनाथालये अथवा तत्सदृश संस्थांमध्ये वास्तव्यास असलेल्या किंवा अशा संस्थांमधून बाहेर पडलेल्या अनाथांना अनाथ प्रमाणपत्र देण्यासाठीची कार्यवाही ही संस्थाबाह्य प्रवर्गातील अनाथांना अनाथ प्रमाणपत्र देण्यासाठी विहीत पद्धतीनुसार करणे आवश्यक राहील.

६. "संस्थाबाह्य" प्रवर्गातील अनाथांसाठी प्रमाणपत्र निर्गमित करावयाची कार्यपध्दती

१) नातेवाईकांकडे पालन पोषण होणा-या/झालेल्या किंवा शासनाच्या अन्य विभागांकडून मान्यता मिळालेल्या संस्थेमध्ये वास्तव्यास असलेल्या किंवा संस्थेमधून बाहेर पडलेल्या अनाथांना अनाथ प्रमाणपत्रासाठीचा अर्ज संबंधित संस्थाचालकांच्या किंवा आपल्या नातेवाईकाच्या माध्यमातून किंवा स्वतः जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांचेकडे करता येईल.

२) जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांनी अर्जदारास अनाथ प्रमाणपत्र मिळणेसाठीच्या प्रस्तावाची छाननी पुढील दस्तावेज/पुराव्यांचा विचार करुन करावी - संबंधित संस्थेचे संचालक यांनी सादर केलेली कागदपत्रे, जन्म-मृत्यू नोंद रजिस्टर, ग्रामसेवक/मुख्याधिकारी/वार्ड अधिकारी किंवा इतर सक्षम अधिकारी यांचेकडून निर्गमित मृत्यू दाखला, आवश्यकतेनुसार शासकीय जिल्हा रुग्णालयाकडून प्राप्त वयाचा पुरावा, शाळा सोडल्याचा दाखला, गृह चौकशी अहवाल, बाल कल्याण समिती/बाल न्याय मंडळाचे संबंधिताबाबतचे आधीचे आदेश इत्यादी.

३) या छाननीनंतर जिल्हा महिला बाल विकास अधिकारी यांनी संबंधित अर्जदारास अनाथ घोषित करण्यासाठीचा प्रस्ताव स्वयंस्पष्ट अभिप्रायासह संबंधित जिल्ह्याच्या बाल कल्याण समितीस सादर करावा.

४) बाल कल्याण समितीने जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांचेकडून प्रस्ताव प्राप्त झाल्यानंतर अर्जाची पुन्हा छाननी करावी. आवश्यकता असेल तर अर्जाच्या छाननीसाठी अर्जदाराची मुलाखत किंवा पोलीस / महसूल विभागाच्या यंत्रणेचे सहाय्य घ्यावे.

५) बालगृहात/अनाथालयात दाखल करण्यात येणाऱ्या काही अनाथ बालकांची जन्म तारीख/वय अंदाजे नमूद करण्यात येते. सक्षम प्राधिका-याच्या प्रमाणपत्राशिवाय अन्य कोणताही दस्तावेज वयाचा पुरावा म्हणून ग्राह्य धरु नये. ज्या बालकांच्या जन्म तारखेचा कोणताही पुरावा उपलब्ध नसेल अशा बालकांच्या वयाची चाचणी शासकीय जिल्हा रुग्णालयातून करुन घेवून त्याचे वय निश्चित करुन घ्यावे.

६) प्रस्तावाची छाननी पूर्ण झाल्यावर अर्जदारास अनाथ प्रमाणपत्र निर्गमित करण्याची शिफारस करुन किंवा अनाथ प्रमाणपत्रासाठीचा अर्ज नाकारण्यात आल्यास त्याबाबतची कारणे नमूद करुन प्रस्ताव जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांच्याकडे परत पाठवावा.

७) जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांनी बाल कल्याण समितीकडून प्राप्त प्रस्ताव शिफारशीसह संबंधित विभागीय उपायुक्त (महिला व बाल विकास) यांच्याकडे कार्यवाहीसाठी पाठवावा.

८) जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांनी सादर केलेला प्रस्ताव /शिफारस विचारात घेऊन विभागीय उपायुक्त, महिला व बाल विकास यांनी अनाथ प्रमाणपत्र निर्गमित करण्याची कार्यवाही पूर्ण करावी. अनाथ प्रमाणपत्र निर्गमित करण्याची शिफारस करण्यात आलेल्या प्रस्तावामध्ये प्रत्यक्षात अर्ज नाकारण्यासाठी पुरेशी कारणे आढळल्यास ती नमूद करुन प्रस्ताव जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांचेमार्फत बाल कल्याण समितीकडे फेरनिर्णयासाठी पाठवावा.

७. अनाथ प्रमाणपत्राचा नमुना

१) जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी व बाल कल्याण समितीची शिफारस विचारात घेवून विभागीय उपायुक्त, महिला व बाल विकास यांनी चांगल्या प्रतीच्या कागदावर सोबतच्या प्रपत्रामध्ये विहित करण्यात आलेल्या नमुन्यानुसार छापील लेटर हेडवर अनाथ प्रमाणपत्र स्वाक्षरी करुन वितरीत करावे.

२) अनाथ प्रमाणपत्रांसाठी पुढीलप्रमाणे संकेतांक विहीत करण्यात येत आहे. यामध्ये पहिली दोन अक्षरे महाराष्ट्र राज्य/पुढील तीन अक्षरे प्रमाणपत्र वितरीत करण्याची कार्यवाही करणा-या जिल्ह्याची आद्याक्षरे/ पुढील तीन अक्षरे बालगृहाचा प्रकार [(IWC) हे महिला व बालविकास विभागाच्या अखत्यारीतील संस्थांमधील अनाथांसाठी; (IOG) हे महिला व बालविकास विभागाव्यतिरीक्त शासनाच्या अन्य विभागांकडून मान्यताप्राप्त संस्थांतील अनाथांसाठी आणि (NIN) कोणत्याही संस्थेत दाखल नसलेल्या व नातेवाईकांकडे पालन पोषण झालेल्या अनाथांसाठी] / संकेतामधील शेवटचे चार अंक हे संबंधित विभागीय उपायुक्त, महिला व बालविकास कार्यालयातील अनाथ प्रमाणपत्रांच्या नोंदवही (register) मधील अनाथ प्रमाणपत्राचा अनुक्रमांक दर्शवतील.

उदा. परभणी जिल्ह्यातील महिला व बालविकास अधिकारी कार्यालयाकडून प्रक्रिया झालेल्या बालगृहातील अनाथास द्यावयाच्या प्रमाणपत्राचा सांकेतांक हा MH/PRN/IWC/०००१ असा असेल.

३) विभागीय उप आयुक्त, महिला व बाल विकास विभाग यांनी त्यांच्या विभागातील अनाथ प्रमाणपत्रांची नोंदवही पुढीलप्रमाणे अद्ययावत करावी - यापूर्वी अनाथ प्रमाणपत्रे निर्गमित केल्याच्या दिनांकानुसार क्रमवारीने सर्व

प्रवर्गातील अनाथांची नोंद एकाच नोंदवहीमध्ये करुन घ्यावी. व त्यापुढे या शासन निर्णयानुसार अनाथ प्रमाणपत्रे निर्गमित करताना नोंद घेऊन त्यानुसार क्रमांक देण्यात यावेत.

४) विभागीय उपायुक्त यांनी वितरीत केलेल्या प्रमाणपत्राची एक प्रत आयुक्त, महिला व बाल विकास, पुणे यांना अग्रेषित करावी.

५) अनाथ प्रमाणपत्राच्या अनुषंगाने जर कांही तक्रार असल्यास यासंदर्भात अपिलीय प्राधिकारी हे आयुक्त, महिला व बाल विकास हे राहतील.

या शासन निर्णयातील तरतुदी या दिनांक ३१/१०/२०२२ नंतर होणा-या नवीन परीक्षांना लागू होतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२३०४०६१३४५५५५०३० असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Khadija
Farooque
Naikwade

(ख. फा. नाईकवाडे)
कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१) मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई,
२) मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय,
३) मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
४) मा.अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानमंडळ, मुंबई,
५) मा.सभापती/उपसभापती, विधानपरिषद, विधानमंडळ, मुंबई,
६) मा.मंत्री, महिला व बाल विकास यांची खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
७) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/ विधानपरिषद, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
८) सर्व विधानसभा सदस्य/विधानपरिषद सदस्य, विधानमंडळ, मुंबई,
९) मा. मुख्य सचिव,महाराष्ट्र राज्य यांचे उपसचिव,मंत्रालय,मुंबई,
१०) सर्व विभागांचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
११) प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधानसभा),
१२) प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधानपरिषद),
१३) सर्व विभागीय आयुक्त,
१४) आयुक्त, महिला व बाल विकास, पुणे,
१५) आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, नवी मुंबई,
१६) सर्व सहायक आयुक्त मागास वर्ग कक्ष, कोकण विभाग, पुणे विभाग, नाशिक विभाग, नागपूर विभाग, अमरावती विभाग, औरंगाबाद विभाग,
१७) सर्व जिल्हाधिकारी,
१८) सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
१९) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ शाखा, मुंबई,

२०) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई,
२१) प्रबंधक, लोकायुक्त आणि उपलोकायुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,
२२) प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई, नागपूर, औरंगाबाद,
२३) सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
२४) सचिव, राज्य माहिती आयोग, मुंबई,
२५) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई,
२६) राज्यातील सर्व महामंडळे आणि उपक्रम यांचे व्यवस्थापकीय संचालक,
२७) सर्व महानगर पालिकांचे आयुक्त,
२८) सर्व मुख्याधिकारी, नगरपरिषदा/नगरपालिका,
२९) महालेखापाल, महाराष्ट्र (लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई /नागपूर,
३०) महालेखापाल, महाराष्ट्र (लेखा परीक्षा), मुंबई/नागपूर,
३१) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
३२) निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
३३) सर्व मंत्रालयीन विभागांच्या अधिपत्याखालील विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख,
३४) ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई,
३५) सर्व मान्यताप्राप्त राजकीय पक्षांची मध्यवर्ती कार्यालये, महाराष्ट्र राज्य,
३६) निवडनस्ती, महिला व बाल विकास विभाग (कार्यासन -०३).

शासन निर्णय क्रमांक-अनाथ-२०२२/प्र.क्र.१२२/का-०३.

प्रपत्र

अनाथ प्रमाणपत्र

संदर्भ- १.शासन निर्णय, महिला व बाल विकास विभाग, क्र....................दिनांक............................
२.बाल कल्याण समिती................यांचे पत्र क्र............दिनांक ....अन्वये केलेली शिफारस.
३.जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी...........यांचे शिफारस पत्र क्र..............दिनांक.....
....

संकेतांक क्रमांक ....

नवीन फोटो

विभागीय उपायुक्त कार्यालयाचा गोल शिक्का

नाव - ....

१) संस्थात्मक प्रवर्गातील अनाथांसाठी "अनाथ" असल्याचे प्रमाणपत्र.

प्रमाणित करण्यात येते की, प्रवेशित नामे ----------------------------- हा/ही मुलगा / मुलगी वय वर्षे ---- जन्मदिनांक ----------- दिनांक --------------- पासून --------------- संस्था (नोंदणी क्रमांक), पत्ता--------------------- या --------------- विभागाच्या शासकीय / शासनमान्य स्वयंसेवी बालगृहात /अनाथलयात त्या संस्थेतील प्रवेशित रजिस्टरमधील नोंदणी क्रमांक --------------- नुसार दाखल झालेला अनाथ आहे. संस्थेत दाखल होण्याची पार्श्वभूमी :- (वर्णन द्यावे)

प्रवेशित नामे .... आई वडील मयत आहेत. / याच्या/हिच्या आई वडिलांचा ठाव ठिकाणा सर्व मार्गांचा अवलंब करूनही अद्याप लागलेला नाही. किंवा लागण्याची शक्यता नाही. त्यामुळे संबंधित प्रवेशित हा अनाथ असल्याचे प्रमाणित करण्यात येत आहे.

२) संस्थाबाह्य प्रवर्गातील मुलासाठी अनाथ असल्याचे प्रमाणपत्र.

प्रमाणित करण्यात येते की, अर्जदार नामे ----------------------------- वय वर्षे --------------- जन्म दिनांक ------------- हा /ही महिला व बाल विकास विभाग अथवा अन्य विभागांकडून मान्यताप्राप्त संस्थेमध्ये

पृष्ठ १० पैकी ९

कधीही दाखल नव्हता/नव्हती. .... याचे/हिचे आई वडील मयत असून त्याच्या/तिच्या ------------ या नातेवाईकांची माहिती उपलब्ध आहे. संबंधित अर्जदार अनाथ असल्याचे प्रमाणित करण्यात येत आहे.

त्याचे/ तिचे भविष्य उज्ज्वल व्हावे, ही शुभेच्छा.

(गोल शिक्का)

स्वाक्षरी /-

नाव-

विभागीय उपायुक्त,महिला व बाल विकास,

............................विभाग.

ANNEXURE "G"

Government Letter no. MED-1024/C.R. 178/24/Edu-2, dated 06/06/2024for SEBC Category Reservation.

महाराष्ट्र शासन
वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग,
गो.ते.रूग्णालय आवार, ९ वा मजला,
लोकमान्य टिळक मार्ग, नवीन मंत्रालय,
मुंबई - ४०० ००१.

क्र.एमईडी-१०२४/प्र.क्र.१७८/२४/शि-२   दि.०६/०६/२०२४

प्रति,
आयुक्त,
वैद्यकीय शिक्षण, संशोधन व आयुष,
मुंबई.

विषय:-शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ करीताच्या आरोग्य विज्ञान विद्यापीठाच्या अभ्यासक्रमांच्या प्रवेश प्रक्रियेमध्ये मराठा समाजातील विद्यार्थ्यांना देण्यात येणाऱ्या आरक्षणाबाबत.

संदर्भ:-आपले पत्र क्र.संवैशिवसं/मराठा आरक्षण/प्रवेश प्रक्रिया/१३७/२०२४, दि.०७/०५/२०२४

महोदय,

आपल्या विषयांकित संदर्भाधीन पत्राच्या अनुषंगाने कळविण्यात येते की, शासकीय/शासन अनुदानित तसेच खाजगी विनाअनुदानित आरोग्य विज्ञान अभ्यासक्रमांच्या शैक्षणिक संस्थांमधील/महाविद्यालयांतील शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ करिताच्या "महाराष्ट्र राज्यातील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गांकरीता आरक्षण अधिनियम, २०२४" मधील तरतुदीनुसार राज्यस्तरीय कोट्याकरीता एकूण उपलब्ध जागांपैकी १० टक्के जागा सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्ग प्रवर्गासाठी आरक्षित ठेवण्यात याव्यात.

२. सदर आरक्षण हे मा. उच्च न्यायालय, मुंबई येथे दाखल असलेल्या रिट याचिका क्र.३४६८/२०२४ व इतर मधील भविष्यातील निर्णयास अधीन राहील. प्रवेश प्रक्रियेच्या नियमपुस्तिकेत सदर बाब प्रवेशोच्छुक उमेदवारांच्या माहितीकरिता विवक्षितपणे नमूद करणे आवश्यक राहील.

आपला,

(नि. ब. महाडीक)
कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत- माहिती व आवश्यक कार्यवाहीसाठी

१. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संचालनालय, मुंबई
२. संचालक, आयुष संचालनालय, मुंबई
३. निवडनस्ती (शिक्षण-२ कार्यासन)

मराठा समाजातील शैक्षणिक प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना इतर मागास प्रवर्गाप्रमाणे शैक्षणिक सवलती व इतर सर्व लाभ अनुज्ञेय करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : मअसे २०२४/प्र.क्र.१९ /१६-क
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक - २५ जानेवारी, २०२४

वाचा:- १) सामान्य प्रशासन विभाग, शा.नि.क्र. बीसीसी २०२०/प्र.क्र.२९५/१६ ब, दि.९.१०.२०२०
२) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शा.नि.क्र.संकीर्ण २०२०/प्र.क्र.१४०/तांशि-४, दि.१६.१२.२०२०

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र राज्य सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास (एसईबीसी) वर्गाकरीता (राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमधील जागांच्या प्रवेशाची आणि राज्यातील नियंत्रणाखाली लोकसेवांमधील नियुक्त्यांचे किंवा पदांचे) आरक्षण अधिनियम २०१८, मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दि.५.०५.२०२१ रोजी अवैध ठरविला. राज्यात आरक्षण अधिनियम अस्तित्वात नसल्याने, मराठा समाजातील मुलांना शैक्षणिक सुविधांपासून वंचित राहू नये यास्तव, मा.मंत्रिमंडळाच्या मान्यतेने, संदर्भ क्र. १ येथील दि.९.१०.२०२० रोजीच्या शासन निर्णयान्वये विविध सवलती देण्यात आल्या. तसेच संदर्भ क्र. २ येथील दि.१६.१२.२०२० अन्वये राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजना व डॉ. पंजाबराव देशमुख वसतिगृह निर्वाह भत्ता योजना खुल्या प्रवर्गातून प्रवेश घेणाऱ्या मराठा समाजातील विद्यार्थ्यांना लागू करण्यात आली. तसेच ईडब्ल्यूएस प्रवर्गातून प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना सुध्दा सदर लाभ अनुज्ञेय करण्यात आला. ईडब्ल्यूएस आरक्षणाचे निकष हे इतर मागास प्रवर्गाच्या निकषापेक्षा भिन्न असल्याने मराठा समाजातील विद्यार्थी काही शैक्षणिक लाभापासून वंचित राहत आहेत.

मराठा आरक्षणासाठी श्री. मनोज जरांगे पाटील व मराठा समाजाचे इतर आंदोलनकर्ते यांचे राज्यात मराठा आरक्षणासाठी विविध स्तरावर आंदोलने सुरु आहेत. त्यानुसार श्री. मनोज जरांगे पाटील यांनी त्यासंदर्भात केलेला सततचा पाठपुरावा व मराठा बांधवांच्या विविध मागण्या लक्षात घेता, राज्य शासन मराठा आरक्षणासाठी सकारात्मक प्रतिसाद देण्याच्या दृष्टीने मराठा समाजासाठी विविध स्तरावर कार्यवाही करण्यात येत आहे. मराठा समाजाचे सामाजिक, शैक्षणिक व आर्थिक मागासलेपण तपासण्यासाठी सर्वेक्षणाचे काम युध्द पातळीवर राज्य मागासवर्ग आयोगामार्फत करण्यात येत आहे. अशा परिस्थिती मराठा समाजातील विद्यार्थी कोणताही शैक्षणिक लाभापासून वंचित राहू नयेत यास्तव, मा.मराठा आरक्षण मंत्रिमंडळ उपसमितीच्या बैठकीत झालेल्या चर्चेनुसार, मराठा समाजास इतर मागास प्रवर्गाप्रमाणे सर्व शैक्षणिक लाभ अनुज्ञेय करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

मराठा समाजातील विद्यार्थी आरक्षणाअभावी कोणत्याही शैक्षणिक सवलतीपासून वंचित राहू नयेत यास्तव, इतर मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना मिळणाऱ्या सर्व शैक्षणिक सोयी-सुविधा व सवलती मराठा समाजातील विद्यार्थ्यांना लागू करण्यात येत आहे.

सदर आदेश शासन निर्णय निर्गमित केल्याच्या दिनांकापासून लागू राहतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०२४०१३०१८२७४५६३०७ असा आहे. हे शासन परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

SUMANT NAMDEORAO BHANGE

Digitally signed by SUMANT NAMDEORAO BHANGE
DN: c=IN, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, ou=SOCIAL JUSTICE AND SPECIAL ASSISTANCE DEPARTMENT, 2.5.4.20=17b7f71196a30f5dadd3859d04bf654ed8b2dd1177972936de56dcefe4daa38e, postalCode=400032, st=Maharashtra, serialNumber=1FB1B48850CC3E5A74179F14C10EC607D89BEA3022F75E225829CC7525E64558, cn=SUMANT NAMDEORAO BHANGE
Date: 2024.01.30 18:29:09 +05'30'

(सुमंत भांगे)
सचिव(साविस), महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. विरोधीपक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानसभा/ विधानपरिषद,महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय,मुंबई.
२. मा. सर्व सन्माननिय विधानसभा/ विधानपरिषद,व संसद सदस्य महाराष्ट्र राज्य
३. मा. राज्यपालांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबारहिल, मुंबई.
४. मा. मुख्यमंत्र्यांचे अप्पर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, (विधान परिषद) विधानभवन, मुंबई.
६. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, (विधान सभा) विधानभवन, मुंबई.
७. शासनाचे सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव.
८. महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र-१, मुंबई,
९. महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र-२, नागपूर,
१०. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.
११. प्रबंधक, मा.उच्च न्यायालय, मुळ न्याय शाखा, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर.
१२. प्रबंधक, मा.उच्च न्यायालय, अपिल शाखा, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर.
१३. प्रबंधक, मा. महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर.
१४. प्रबंधक, मा. लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त, मुंबई.
१५. सर्व विभागीय आयुक्त/सर्व जिल्हाधिकारी/सर्व विभागीय जिल्हाधिकारी/उप विभागीय अधिकारी (प्रांत अधिकारी)/ सर्व तालुका दंडाधिकारी तथा तहसिलदार, महाराष्ट्र राज्य.
१६. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य.
१७. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.
१८. उप सचिव (आस्थापना शाखा), सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१९. सर्व मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव ,मंत्रालय, मुंबई.
२०. मा. मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
२१. सचिव, राज्य निवडणूक आयोग, मुंबई.
२२. सचिव, राज्य माहिती आयोग, मुंबई.
२३. सरकारी वकील, उच्च न्यायालय, मुळ शाखा व अपील शाखा, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर,
२४. सरकारी वकील, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर,
२५. सर्व महानगरपालिकांचे आयुक्त ,

२६. सर्व मुख्याधिकारी, नगरपरिषदा/नगरपालिका,
२७. सर्व महामंडळे , मंडळे आणि सार्वजनिक उपक्रम यांचे व्यवस्थापकीय संचालक,
२८. सर्व मान्यताप्राप्त राजकीय पक्षांची मध्यवर्ती कार्यालये, महाराष्ट्र राज्य
२९. निवडनस्ती १६ क.

सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र शासन राजपत्र
असाधारण भाग आठ

वर्ष १०, अंक ७(४)] सोमवार, फेब्रुवारी २६, २०२४/फाल्गुन ७, शके १९४५ [पृष्ठे ७, किंमत : रुपये २७.००

असाधारण क्रमांक २३

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम आणि विधि व न्याय विभागाकडून आलेली विधेयके (इंग्रजी अनुवाद).

In pursuance of clause (*3*) of article 348 of the Constitution of India, the following translation in English of the Maharashtra State Reservation for Socially and Educationally Backward Classes Act, 2024 (Mah. Act No. XVI of 2024), is hereby published under the authority of the Governor.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

SATISH WAGHOLE,
Secretary (Legislation) to Government,
Law and Judiciary Department.

MAHARASHTRA ACT No. XVI OF 2024

(First published, after having received the assent of the Governor in the "Maharashtra Government Gazette", on the 26th February 2024).

An Act to specify certain communities as the Socially and Educationally Backward Classes in relation to the State of Maharashtra and to provide for reservation of seats for admission in educational institutions in the State and for reservation of posts for appointments in public services and posts under the State to such Socially and Educationally Backward Classes in the State of Maharashtra for their advancement and for matters connected therewith or incidental thereto.

WHEREAS it is expedient to specify certain communities as the Socially and Educationally Backward Classes in relation to the State of Maharashtra and to provide for reservation of seats for admission in educational institutions in the State and for reservation of posts for appointments in public services and posts under the State to such Socially

(१)

भाग आठ-२३-१

and Educationally Backward Classes in the State of Maharashtra for their advancement and for matters connected therewith or incidental thereto; it is hereby enacted in the Seventy-fifth Year of the Republic of India, as follows :—

Short title and commencement.

1. *(1)* This Act may be called the Maharashtra State Reservation for Socially and Educationally Backward Classes Act, 2024.

(2) It shall come into force on the date of publication of this Act in the *Official Gazette*.

Definitions.

2. *(1)* In this Act, unless the context otherwise requires,—

(a) "admission authority", in relation to admissions to educational institutions, means the authority having supervisory and controlling powers over the educational institutions responsible for admissions to particular educational institutions ;

(b) "appointing authority", in relation to public services and posts, means the authority empowered to make appointments to such services and posts ;

(c) "Competent Authority" means the Competent Authority appointed under section 7 ;

(d) "educational institutions" includes the educational institutions in the State of Maharashtra owned and controlled by the Government, which receives grant-in-aid from the Government, universities established by or under the relevant Maharashtra Acts, private educational institutions, whether aided or un-aided by the State, other than the minority educational institutions referred to in clause *(1)* of article 30 of the Constitution of India.

Explanation.—For the purposes of this clause, the expression "private educational institutions" means institutions which have been given either prior to coming into force of this Act or thereafter, aid in the form of Government land at concessional rates or any other monetary concessions by the Government, or are recognized, permitted, supervised or controlled by the Government ;

(e) "establishment" means any office of the Government or of a local authority or statutory authority constituted under any Act of the State Legislature for the time being in force, or university or company or corporation or co-operative society in which share capital is held by the Government or any Government aided institutions.

Explanation.—For the purposes of this clause, the expression "Government aided institutions" shall also include institutions or industries which have been given, either prior to coming into force of this Act or thereafter, aid in the form of Government land at concessional rates or any other monetary concessions by the Government or is recognized, licensed, supervised or controlled by the Government ;

(f) "Government" or "State Government" means the Government of Maharashtra ;

(g) "prescribed" means prescribed by rules made under this Act ;

(*h*) "public services and posts" means the services and posts in connection with the affairs of the State and includes services and posts in,—

(*i*) a local authority ;

Mah. XXIV of 1961. (*ii*) a co-operative society registered under the Maharashtra Co-operative Societies Act, 1960, in which the Government is a share holder ;

(*iii*) a board or a corporation or a statutory body established by or under a Central Act or a State Act which is owned and controlled by the Government, or a Government company as defined in the Companies Act, 2013 ; 18 of 2013.

(*iv*) an educational institution owned and controlled by the Government, which receives grant-in-aid from the Government including a university established by or under a Maharashtra Act; and

(*v*) any other establishment in respect of which reservation was applicable by Government orders on the date of commencement of this Act and which are not covered under sub-clauses (*i*) to (*iv*) ;

(*i*) "reservation" means the reservation of seats, for admission in educational institutions and reservation of posts for appointments in the public services and posts to the persons belonging to Socially and Educationally Backward Classes in the State ;

(*j*) "Socially and Educationally Backward Classes" means the Socially and Educationally Backward Classes as specified under this Act for the purposes of the State of Maharashtra in accordance with article 342A of the Constitution of India ;

(*k*) "State" means the State of Maharashtra.

(*2*) The words and expressions used in this Act, but not defined, shall have the same meanings respectively assigned to them in the Maharashtra State Public Services (Reservation for Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (*Vimukta Jatis*), Nomadic Tribes, Special Backward Category and Other Backward Classes) Act, 2001. Mah. VIII of 2004.

Socially and Educationally Backward Class in State.

3. The Maratha Community is hereby specified as the Socially and Educationally Backward Class for the purposes of the State.

Applicability.

4. (*1*) This Act shall apply to all the direct recruitments and appointments made in the public services and posts in the State except,-

(*a*) the super specialized posts in medical, technical and educational field ;

(*b*) the posts to be filled by transfer or deputation ;

(*c*) the temporary appointments of less than forty-five days duration ; and

(*d*) the post which is single (isolated) in any cadre or grade.

(*2*) This Act shall also apply, for admissions in educational institutions including private educational institutions, whether aided or un-aided by the State, other than the minority educational institutions referred to in clause (*1*) of article 30 of the Constitution of India.

भाग आठ-२३-१अ

(*3*) The State Government shall, while entering into or renewing an agreement with any educational institution or any establishment for the grant of any aid as provided in the explanation to clauses *(d)* and *(e)* of section 2, respectively, incorporate a condition for compliance of the provisions of this Act, by such educational institution or establishment.

(*4*) For the removal of doubts, it is hereby declared that nothing in this Act shall affect the reservation provided to the Other Backward Classes under the Maharashtra State Public Services (Reservation for Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (*Vimukta Jatis*), Nomadic Tribes, Special Backward Category and Other Backward Classes) Act, 2001 and the Maharashtra Private Professional Educational Institutions (Reservation of seats for admission for Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (*Vimukta Jatis*), Nomadic Tribes and Other Backward Classes) Act, 2006.

Mah. VIII of 2004.

Mah. XXX of 2006.

Reservation of seats for admission in educational institutions, appointments in public services and posts under State for Socially and Educationally Backward Classes.

5. (*1*) Notwithstanding anything contained in any judgment, decree or order of any court or other authority, and subject to the other provisions of this Act,—

(a) ten per cent. of the total seats in educational institutions including private educational institutions, whether aided or un-aided by the State, other than minority educational institutions referred to in clause (*1*) of article 30 of the Constitution of India ; and

(b) ten per cent. of the total appointments in direct recruitment in public services and posts under the State,

shall be separately reserved for the Socially and Educationally Backward Classes :

Provided that, the above reservation shall not be applicable to the posts reserved in favour of the Scheduled Tribes candidates in the Scheduled Areas of the State under the Fifth Schedule to the Constitution of India as per the notification issued, from time to time, by the Governor, in this behalf.

(*2*) The principle of Creamy Layer shall be applicable for the purposes of reservation to the Socially and Educationally Backward Classes under this Act and reservation under this Act shall be available only to the persons belonging to the Socially and Educationally Backward Classes who are not falling in Creamy Layer.

Explanation.—For the purposes of this sub-section, the expression "Creamy Layer" means the person falling in the category of Creamy Layer as declared by the Government by general or special orders issued in this behalf, from time to time.

Reservation not to be affected.

6. Notwithstanding anything contained in section 5, the claims of students or persons belonging to Socially and Educationally Backward Classes shall also be considered for the allotment on unreserved seats and appointments on public services and posts which shall be filled on the basis of merit, and where students or persons belonging to such classes is selected on the basis of merit, the number of seats and appointments reserved for the Socially and Educationally Backward Classes, shall not in any way be affected.

Competent Authority.

7. (*1*) The Government may, by notification in the *Official Gazette*, appoint any officer not below the rank of the District Social Welfare Officer to be the Competent Authority for such area as may be specified in such

notification for the purposes of carrying out the provisions of this Act and the rules made thereunder.

(*2*) The Competent Authority shall exercise such powers and perform such functions, as may be prescribed.

Carrying forward of reserved vacancies.

8. (*1*) If in respect of any recruitment year, any vacancy reserved for Socially and Educationally Backward Classes of persons remains unfilled, such vacancy shall be carried forward upto five years in case of direct recruitment :

Provided that, on the date of commencement of this Act, if any Government Order, Resolution, Circular and Office Memorandum regarding filling of posts is in force then, the same shall continue to be in force unless modified or revoked by the Government :

Provided further that, if the sanctioned posts are not adequate to allocate atleast one post for each reserved category, then the reserved post shall be filled in by applying the principle of rotation in accordance with the Government roster orders or rules as may be prescribed or modified in this behalf.

(*2*) When a vacancy is carried forward as provided in sub-section (*1*), it shall not be counted against the quota of the vacancies reserved for the concerned classes of persons for the recruitment year to which it is carried forward :

Provided that, the appointing authority may, at any time, undertake a special recruitment drive to fill up such unfilled vacancies and if such vacancies remain unfilled even after such special recruitment drive then, it shall be filled up in the manner prescribed by the Government.

Responsibility and powers for compliance of Act.

9. (*1*) The Government may, by order in writing, entrust upon every admission authority or appointing authority or any officer under such authority, with the responsibility of ensuring the compliance with the provisions of this Act.

(*2*) The Government may, in the like manner, invest the admission authority or appointing authority or officer with such powers or authority as may be necessary for such authority or officer, to effectively discharge such duty assigned to such authority or officer.

Penalty.

10. (*1*) Any admission authority or appointing authority or officer or employee entrusted with the duty or responsibility who willfully acts in a manner intended to contravene or defeat the purposes of this Act shall, on conviction, be punished with imprisonment for a term which may extend to ninety days or fine, which may extend to twenty-five thousand rupees, or with both.

(*2*) No court shall take cognizance of an offence punishable under this section except with the previous sanction of the Government or officer authorized in this behalf by the Government.

Power to call for records.

11. When it comes to the notice of the Government or is brought to its notice that any person belonging to Socially and Educationally Backward Classes is adversely affected, on account of non-compliance with the provisions of this Act or the rules made thereunder or the Government orders

issued in this behalf, by any admission authority or appointing authority, it may call for such records and pass such appropriate orders as it deems fit.

Procedure of issuance of Caste Certificate and Validity Certificate.

12. The provisions of the Maharashtra Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (*Vimukta Jatis*), Nomadic Tribes, Other Backward Classes and Special Backward Category (Regulation of Issuance and Verification of) Caste Certificate Act, 2000 and the Maharashtra Scheduled Castes, De-notified Tribes (*Vimukta Jatis*), Nomadic Tribes, Other Backward Classes and Special Backward Category (Regulation of Issuance and Verification of) Caste Certificate Rules, 2012, shall *mutatis mutandis* apply for issuance of Caste Certificate and Validity Certificate for Maratha Community as Socially and Educationally Backward Class, for the purposes of this Act. Mah. XXIII of 2001.

Representation in selection committee.

13. The Government may, by an order, provide for nomination of officers belonging to Socially and Educationally Backward Classes in selections, screening and departmental committee for the purpose of selecting persons for appointment to public services and posts.

Irregular admissions and appointments void.

14. Any admissions or appointments made in contravention of the provisions of this Act shall be void.

Competent Authority to be public servant.

15. The Competent Authority appointed under section 7 shall be deemed to be a public servant within the meaning of section 21 of the Indian Penal Code. 45 of 1860.

Protection of action taken in good faith.

16. No suit, prosecution or other legal proceeding shall lie against the Competent Authority or its officers, for anything which is in good faith done or intended to be done under this Act or the rules or orders made thereunder.

Power to make rules.

17. (*1*) The State Government may, by notification in the *Official Gazette*, make rules to carry out the purposes of this Act.

(*2*) Every rule made under this Act shall be laid, as soon as may be, after it is made, before each House of the State Legislature, while it is in session for a total period of thirty days, which may be comprised in one session or in two or more successive sessions, and if, before the expiry of the session in which it is so laid or the session immediately following, both Houses agree in making any modification in any rule or both Houses agree that the rule should not be made, and notify their decision to that effect in the *Official Gazette*, the rule shall, from the date of publication of notification of such decision have effect only in such modified form or be of no effect, as the case may be; so, however, that any such modification or annulment shall be without prejudice to the validity of anything previously done or omitted to be done under that rule.

Savings.

18. (*1*) The provisions of this Act shall not apply to the cases in which selection process has already been initiated before the commencement of this Act, and such cases shall be dealt with in accordance with the provisions of law and the Government orders as they stood before such commencement.

Explanation.—For the purposes of this section, the selection process shall be deemed to have been initiated where, under the relevant service rules,—

(*i*) recruitment is to be made on the basis of written test or interview only, and such written test or the interview, as the case may be, has started; or

(ii) recruitment is to be made on the basis of both, written test and interview and such written test has started.

(*2*) The provisions of this Act shall not apply to admissions in educational institutions and the cases in which the admission process has already been initiated before the commencement of this Act and such cases shall be dealt with in accordance with the provisions of law and the Government orders, as they stood before such commencement.

Explanation.- For the purposes of this section, the admission process shall be deemed to have initiated where,—

(i) admission is to be made on the basis of any entrance test, and procedure for such entrance test has started; or

(ii) in case of admission to be made other than on the basis of entrance test, the last date for filling the form is lapsed.

Power to remove difficulty.

19. (*1*) If any difficulty arises in giving effect to the provisions of this Act, the Government may, as occasion arises, by an order published in the *Official Gazette*, do anything not inconsistent with the provisions of this Act, which appears to it to be necessary or expedient for the purpose of removing the difficulty :

Provided that, no such order shall be made after expiry of the period of two years from the date of commencement of this Act.

(*2*) Every order made under sub-section *(1)* shall be laid, as soon as may be, after it is made, before each House of the State Legislature.

Repeal and saving.

Mah. LXII of 2018. **20.** *(1)* The Maharashtra State Reservation (of seats for admission in educational institutions in the State and for appointments in the public services and posts under the State) for Socially and Educationally Backward Classes (SEBC) Act, 2018 is hereby repealed.

1 of 1904. *(2)* The provisions of section 7 of the Maharashtra General Clauses Act with regard to effect of repeal shall apply.

ON BEHALF OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATION, PRINTED AND PUBLISHED BY DIRECTOR, RUPENDRA DINESH MORE, PRINTED AT GOVERNMENT CENTRAL PRESS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004 AND PUBLISHED AT DIRECTORATE OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATIONS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004 EDITOR : DIRECTOR, RUPENDRA DINESH MORE.

सन २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षासाठी अभियांत्रिकी, वैद्यकीय आणि इतर व्यावसायिक अभ्यासक्रमांमधील शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशासाठी जात वैधता प्रमाणपत्र सादर करण्यास उमेदवारांना सहा महिन्यांचा कालावधी देण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक - संकिर्ण-२०२४/प्र.क्र. ७५/आरक्षण-५
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२
दिनांक - २२ जुलै, २०२४

संदर्भ-

महाराष्ट्र राज्यातील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गाकरिता आरक्षण अधिनियम, २०२४ (सन २०२४ चा महाराष्ट्र अधियमन क्रमांक १६)

प्रस्तावना -

महाराष्ट्र राज्य विधानमंडळाने दिनांक २० फेब्रुवारी, २०२४ रोजी विशेष अधिवेशन घेऊन महाराष्ट्र राज्यातील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गाकरिता आरक्षण अधिनियम, २०२४ (एसईबीसी आरक्षण अधिनियम २०२४) एकमताने संमत केला आहे. दिनांक २६ फेब्रुवारी, २०२४ पासून सदर अधिनियम अंमलात आला आहे. सदर अधिनियमाच्या कलम ५ अन्वये सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गासाठी राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशामध्ये तसेच राज्याच्या लोकसेवांमधील शासकीय व निमशासकीय सेवेत सरळसेवा भरतीच्या पदांमध्ये १० टक्के आरक्षण विहित करण्यात आले आहे.

२. सामान्य प्रशासन विभाग शासन परिपत्रक समक्रमांक दि. ११.०३.२०२४ व शासन शुद्धिपत्रक समक्रमांक दि. १५.०३.२०२४, शासन शुद्धिपत्रक समक्रमांक दि. २८.०६.२०२४ व शासन परिपत्रक समक्रमांक दि. ०५.०७.२०२४ अन्वये महाराष्ट्र राज्यातील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गाकरीता आरक्षण अधिनियम, २०२४ च्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने द्यावयाचे जात प्रमाणपत्र आणि नॉन-क्रिमीलेयर प्रमाणपत्र प्रदान करण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना देण्यात आलेल्या आहेत. सदर शासन परिपत्रकानुसार कार्यवाही करण्यास्तव माहिती व जनसंपर्क संचालनालयास दि. ०१.०७.२०२४ रोजीच्या पत्रान्वये सूचना दिलेल्या आहेत. तथापि, राज्यात सध्या विविध महाविद्यालयांत सुरू असलेल्या शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशासाठी जात वैधता प्रमाणपत्र प्राप्त करण्यास उमेदवारांना अडचणी येत असल्याबाबत काही लोकप्रतिनिधी तसेच उमेदवारांकडून निवेदने प्राप्त झालेली आहेत.

३. सबब, राज्यात सध्या सुरू असलेल्या सन २०२४-२५ मधील विविध शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशासाठी (अभियांत्रिकी, वैद्यकीय आणि इतर व्यावसायिक अभ्यासक्रमांसहित) जात वैधता प्रमाणपत्र सादर करण्यास उमेदवारांना प्रवेशासाठी अर्ज केल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांचा कालावधी देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. यानुषंगाने शासनाने खालील प्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय-

राज्यात सध्या सुरू असलेल्या सन २०२४-२५ मधील विविध शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशासाठी (अभियांत्रिकी, वैद्यकीय आणि इतर व्यावसायिक अभ्यासक्रमांसहित) उमेदवारांना जात वैधता प्रमाणपत्र सादर करण्यास येत असलेल्या अडचणी लक्षात घेऊन सदर शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशासाठी (अभियांत्रिकी, वैद्यकीय आणि इतर व्यावसायिक अभ्यासक्रमांसहित) उमेदवारांना जात वैधता प्रमाणपत्र सादर करण्यासाठी, प्रवेशासाठी अर्ज केल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांचा कालावधी देण्यात येत आहे. सदर सहा महिन्यांच्या कालावधीमध्ये संबंधित उमेदवाराने जात वैधता प्रमाणपत्र सादर करणे बंधनकारक राहिल. अन्यथा अशा उमेदवारांचे प्रवेश रद्द होतील व त्याबाबत संबंधित उमेदवार जबाबदार राहतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२४०७२२१६०१२९८७०७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

SUMANT NAMDEORAO BHANGE

Digitally signed by SUMANT NAMDEORAO BHANGE
DN: c=IN, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, ou=SOCIAL JUSTICE AND SPECIAL ASSISTANCE DEPARTMENT,
2.5.4.20=[illegible], postalCode=400032, st=Maharashtra,
serialNumber=[illegible], cn=SUMANT NAMDEORAO BHANGE
Date: 2024.07.22 16:12:40 +05'30'

(सुमंत भांगे)
सचिव (साविस), महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१) राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव,राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
२) मा. मुख्यमंत्री यांचे अ.मु.स./प्र.स./सचिव,मंत्रालय, मुंबई.
३) सर्व मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
४) मा.विरोधी पक्ष नेता, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई
५) मा. विरोधी पक्ष नेता, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई
६) सर्व विधानसभा/विधानपरिषद सदस्य/संसद सदस्य
७) मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य.

८) अपर मुख्य सचिव (सेवा),सामान्य प्रशासन विभाग मंत्रालय, मुंबई.
९) अपर मुख्य सचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१०)अपर मुख्य सचिव, कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११) प्रधान सचिव, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१२) प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३) प्रधान सचिव, विधी व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१४) प्रधान सचिव, इतर मागास व बहुजन कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१५) सचिव, वैद्यकीय शिक्षण वऔषधी द्रव्ये विभाग, जी.टी. हॉस्पिटल, मुंबई.
१६) सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई-
१७) सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.
१८) महालेखापाल, महाराष्ट्र-१. मुंबई.
१९) महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, नागपूर,
२०) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुबई
२१) मुख्य महानगर दंडाधिकारी,
२२) सर्व विभागीय आयुक्त.
२३) सर्व जिल्हाधिकारी,
२४) सर्व उप विभागीय दंडाधिकारी (महसूल) तथा उप विभागीय अधिकारी,
२५) सर्व तालुका कार्यकारी दंडाधिकारी तथा तहसिलदार,
२६) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय शाखा, मुंबई
२७) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय अपील शाखा, मुंबई.
२८) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय शाखा, खंडपीठ नागपूर.
२९) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय अपील शाखा, नागपूर,
३०) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय शाखा, खंडपीठ छत्रपती संभाजीनगर,
३१) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय अपील शाखा, खंडपीठ छत्रपती संभाजीनगर,
३२) आयुक्त, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
३३) महासंचालक, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे
३४) संचालक, विजाभज संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
३५) संचालक, उच्च तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
३६) संचालक, माध्यमिक शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
३७) संचालक, प्राथमिक शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
३८) सदस्य सचिव, राज्य मागासवर्ग आयोग, पुणे,
३९) सर्व मंत्रालयीन विभाग त्यांना विनंती करण्यात येते की, त्यांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख/कार्यालय प्रमुख यांना याबाबतच्या सूचना द्याव्यात,
४०) सर्व प्रादेशिक उपायुक्त, समाजकल्याण विभाग/सर्व सहाय्यक आयुक्त, समाजकल्याण
४१) सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
४२) सर्व जिल्हा परिषदाचे समाजकल्याण अधिकारी
४३) सर्व अध्यक्ष/सदस्य सचिव, जिल्हा जात प्रमाणपत्र पडताळणी समिती
४४) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.
४५ निवड नस्ती, आरक्षण-५

ANNEXURE "H"

General Administration Department Government Resolution no. GAD/4019/C.R 31/16-A, dated 31st May,2021 for EWS Category Reservation.

Note:- As per Government letter no. CET-3519/C.R. 199/19/Edu-2, dated 05 August 2019, implementation of reservations and seat distribution for Economically Weaker Section (EWS) will be informed after directions from State Government in due course.

अराखीव उमेदवारांकरीता (खुला प्रवर्ग) आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकांसाठी शासकीय सेवा व शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेशाकरिता १० % जागा आरक्षित करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : राआधो ४०१९/प्र.क्र.३१/१६-अ
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक - ३१ मे, २०२१

वाचा:- १. शासन निर्णय क्रमांक राआधो ४०१९/प्र.क्र.३१/१६-अ, दि. १२ फेब्रुवारी, २०१९
२. शासन पत्र क्र. राआधो ४०१९/प्र.क्र.३१/१६-अ, दि. २० मार्च, २०१९
३. शासन पत्र क्र. राआधो ४०१९/प्र.क्र.३१/१६-अ, दि. २६ एप्रिल, २०१९
४. शासन पत्र क्र. राआधो ४०१९/प्र.क्र.३१/१६-अ, दि. ६ सप्टेंबर, २०१९
५. सा.प्र.वि., परिपत्रक क्र. राआधो ४०१९/प्र.क्र.३१/१६-अ, दि. २८जुलै, २०२०
६. शासन निर्णय क्र. राआधो/४०१९ प्र.क्र.३१/१६ अ, दि.२३ डिसेंबर, २०२०

प्रस्तावना :-

संसदेने संविधानात १०३ व्या घटनादुरूस्तीनुसार आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी शैक्षणिक संस्थामध्ये प्रवेशासाठी व शासन सेवेतील नियुक्त्यांमध्ये १० टक्के आरक्षण विहित केलेले आहे. त्यानुसार राज्य शासनाने मा.मंत्रिमंडळाच्या मान्यतेने संदर्भ क्र.१ अन्वये अराखीव उमेदवारांकरीता (खुला प्रवर्ग) आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी (ईडब्ल्यूएस) राज्यातील शैक्षणिक संस्थामध्ये प्रवेशासाठी व शासन सेवेतील नियुक्त्यांमध्ये १० टक्के आरक्षण लागू केले आहे. सदर आरक्षणाच्या लाभासाठी ज्या घटकांना राज्यात कोणत्याही मागास प्रवर्गातील आरक्षणाचा लाभ दिला जात नाही, अशा अराखीव उमेदवारांचा (खुला प्रवर्ग) आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांचा समावेश करण्यात आला आहे.

राज्यातील शैक्षणिक संस्थामध्ये प्रवेशासाठी व शासन सेवेतील नियुक्त्यांमध्ये राज्यात सामाजिक व शैक्षणिक मागास (एसईबीसी) वर्गास " महाराष्ट्र राज्य सामाजिक आणि शैक्षणिक (एसईबीसी) वर्गाकरिता (राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमधील जागांच्या प्रवेशाचे आणि राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसेवांमधील नियुक्त्यांचे किंवा पदांचे) आरक्षण अधिनियम,२०१८ (सन २०१८ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ६२) " मधील तरतूदींन्वये आरक्षण असल्याने राज्यात एसईबीसी प्रवर्गातील उमेदवार ईडब्ल्यूएस आरक्षणाच्या लाभासाठी अनुज्ञेय नाहीत. तथापि, ईडब्ल्यूएस आरक्षणाच्या लाभाबाबतचे केंद्र व राज्य शासनाचे निकष हे वेगवेगळे असल्याने केंद्र शासनाच्या सेवा व प्रवेश यामध्ये एसईबीसी उमेदवार हा केंद्र शासनाच्या निकषाच्या पूर्तता करुन ईडब्ल्यूएस

आरक्षणाचा लाभास पात्र असल्याबाबत संदर्भ क्र.२ अन्वये कळविण्यात आले आहे. तसेच राज्य शासनाच्या सेवा व प्रवेशात एसईबीसी उमेदवारास ईडब्ल्यूएस लाभाबाबत संदर्भ क्र. ३ ते ५ अन्वये आवश्यक सूचना देण्यात आल्या होत्या.

दरम्यान मा. सर्वोच्च न्यायालयाने एसएलपी (सी) नं.१५७३७/२०१९ मध्ये दि.०९.०९.२०२० रोजीच्या अंतरीम आदेशान्वये स्थगिती दिलेली असल्याने, सदर प्रकरणी मा.सर्वोच्च न्यायालयाचा अंतिम निर्णय प्रलंबित असल्याची बाब लक्षात घेता, शैक्षणिक प्रवेश व पदभरती प्रक्रिया यामध्ये उद्भवलेल्या अडचणी विचारात घेवून तसेच विविध न्यायालयीन प्रकरणी झालेल्या निर्णयानुसार मा.मंत्रिमंडळाच्या दिनांक २३.१२.२०२० रोजीच्या बैठकीत झालेल्या निर्णयानुसार, संदर्भ क्र. ६ अन्वये सामाजिक व शैक्षणिकदृष्टया मागास (एसईबीसी) वर्गातील उमेदवारांना सन २०२०-२१ या वर्षातील शैक्षणिक प्रवेश घेण्यासाठी व सरळसेवा भरतीकरीता आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांचे (ईडब्ल्यूएस) प्रमाणपत्र देण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. त्यानुसार एस.ई.बी.सी. प्रवर्गातील उमेदवारांना अराखीव पदांचा (खुला प्रवर्ग) अथवा ईडब्ल्यूएस आरक्षण हा लाभ ऐच्छिक ठेवण्यात आला आहे. तसेच ईडब्ल्यूएस आरक्षणाचा लाभ घेतल्यास सदर उमेदवारांस एस.ई.बी.सी. प्रवर्गासाठी असलेल्या आरक्षणाचा लाभ अनुज्ञेय रहाणार नसल्याबाबत नमूद करण्यात आले होते.

आता, मा .सर्वोच्च न्यायालयाने सिव्हिल अपिल नं. ३१२३/२०२० [एसएलपी (सी) नं.१५७३७/२०१९] प्रकरणी दिनांक ०५.०५.२०२१ रोजीच्या अंतिम आदेशान्वये एस.ई.बी.सी . आरक्षण अवैध ठरविले असल्याने ,एस.ई.बी.सी. प्रवर्गातील उमेदवारांना मागासवर्ग आरक्षण लागू नाही .त्यामुळे एस.ई.बी.सी प्रवर्गातील उमेदवार हे अराखीव पदांच्या लाभासाठी अनुज्ञेय आहेत. सबब सदर उमेदवार जर दि.१२.२.२०१९ रोजीचा शासन निर्णयानुसार खुल्या प्रवर्गातील आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटक आरक्षणाच्या लाभासाठीच्या पात्रतेबाबतच्या निकषांची पूर्तता करत असतील तर त्यांना आर्थिक दुर्बल घटक आरक्षणाचा लाभ अनुज्ञेय आहे. सदर बाब विचारात घेता दि. १२.०२.२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयात सुधारणा करण्याची बाब शासनाचे विचाराधीन होती.त्यानुसार शासन आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकांच्या आरक्षणाबाबत खालीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे -:

शासन निर्णय :

मा.सर्वोच्च न्यायालयाने सिव्हिल अपिल नं. ३१२३/२०२० या प्रकरणी दिनांक ०५.०५.२०२१ रोजी दिलेल्या सामाजिक व शैक्षणिकदृष्टया मागास (एसईबीसी) आरक्षणासंदर्भातील निर्णयास अनुसरुन, आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटक आरक्षणासंदर्भात खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

१) दि.१२.२.२०१९ रोजीच्या संदर्भ क्र.१ येथील शासन निर्णयातील परिच्छेद क्र. २ (अ) (ब) खालीलप्रमाणे सुधारीत करण्यात येत आहे.

परिच्छेद २. आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकासाठीच्या आरक्षणाचा लाभ खालील अटींच्या अधीन अनुज्ञेय राहील -:

(अ)राज्यातील आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकासाठी ज्या व्यक्तीच्या जातींचा समावेश महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा (अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती ,निरधिसूचित जमाती , (वि.जा.) भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग आणि इतर मागासवर्ग यांच्यासाठी आरक्षण) अधिनियम ,२००१ (सन २००४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ८) यामध्ये समावेश नाही त्यांच्यासाठी शासकीय शैक्षणिक संस्था/ अनुदानित विद्यालये, महाविद्यालये, शैक्षणिक संस्था, विना अनुदानित विद्यालये, महाविद्यालये, शैक्षणिक संस्था, स्वायत्त विद्यापिठे यामध्ये एकूण प्रवेश द्यावयाच्या जागांमध्ये १०% आरक्षण विहित करण्यात येत आहे. सदर आरक्षण राज्य घटनेच्या अनुच्छेद ३० च्या खंड (१) मध्ये संदर्भीत अल्पसंख्याक संस्थामध्ये लागू होणार नाही.

तसेच शासकीय आस्थापना, निमशासकीय आस्थापना मंडळे/ महामंडळे/ नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था/ग्रामिण स्थानिक स्वराज्य संस्था ,प्राधिकरणे यांच्या आस्थापनेवरील सरळसेवेच्या पदांच्या कोणत्याही संवर्गातील नियुक्तीसाठी १०% ही आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकांसाठी राखीव राहतील.

(ब) हे १०% आरक्षण राज्यात सध्या राज्य लोकसेवा (अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, निरधिसूचित जमाती, (वि.जा.) भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग आणि इतर मागासवर्ग यांच्यासाठी आरक्षण) अधिनियम,२००१) (सन २००४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ८) अन्वये विहित करण्यात आलेल्या मागासवर्गासाठी आरक्षणाव्यतिरिक्त राहील.

२) आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकाच्या आरक्षणाच्या लाभासाठी पात्रतेबाबतचे निकष व कार्यपध्दती ही दिनांक १२.२.२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयातील परिच्छेद २(क) व २(ड) प्रमाणे कायम राहतील. परिच्छेद २ (क) (३) मध्ये नमूद प्रमाणपत्रासंदर्भातील परिशिष्ट- अ ही सदर शासन निर्णयासोबत जोडल्यानुसार राहतील.

३) दि.१२.२.२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयातील परिच्छेद २(इ) मधील (४) वगळता अन्य तरतूदी या दि.१२.२.२०१९ मधील कायम राहतील. परिच्छेद (इ) (४) मधील तरतूद रद्द करण्यात येत आहे.

४) ईडब्ल्यूएस प्रमाणपत्र हे मागील आर्थिक वर्षाच्या उत्पन्न व मत्ता या आधारे देण्यात यावे. तसेच प्रमाणपत्राच्या ग्राहयता कालावधी हा त्या आर्थिक वर्षापर्यंत समजण्यात यावा. तसेच दि.१२.२.२०१९ ते ३१.३.२०१९या कालावधीत निर्गमित करण्यात आलेल्या प्रमाणपत्रांचा ग्राहयता कालावधी मार्च २०२०पर्यंत समजण्यात यावा.

तसेच ज्या निवड प्रक्रियांमध्ये एक पेक्षा अधिक टप्पे समाविष्ट असतील अथवा निवड प्रक्रिया या पुढील आर्थिक वर्षामध्ये पूर्ण होणार असतील अशा प्रकरणी प्रमाणपत्राच्या ग्राहयतेबाबतचा दिनांक जाहिरातीमध्ये स्पष्ट नमूद करणे आवश्यक राहील.

५) संदर्भ क्र.२ अन्वये सूचित केल्यानुसार, केंद्र शासनामधील नागरी सेवा व पदे यामध्ये सरळसेवा प्रवेशासाठी व शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशाकरीता आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकासाठी केंद्र शासन वेळोवेळी निश्चित करेल त्या निकषांच्या आधारे केंद्र शासनाने विहित केलेल्या नमुन्यात सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी प्रमाणपत्र देणे बंधनकारक आहे.

६) एसईबीसी प्रवर्गासाठी संदर्भ क्र. ३ ते ५ अन्वये देण्यात आलेले आदेश रद्द समजण्यात यावे.

७) एस.ई.बी.सी. उमेदवारांना संदर्भ क्र.६ अन्वये देण्यात आलेले लाभ कायम ठेवण्यात येत असून एस.ई.बी.सी. उमेदवार ईडब्ल्यूएस लाभासाठी पात्र असल्यास त्यांना विहीत प्रमाणपत्राच्या आधारे ईडब्लूएस आरक्षणाचा लाभ घेता येईल.

८) संदर्भ क्र.६ अन्वये एसईबीसी उमेदवारांना आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांचा देण्यात आलेला लाभ खालीलप्रमाणे अनुज्ञेय राहील:-

(i) सदर लाभ एस.ई.बी.सी. आरक्षणाच्या अंतरीम स्थगितीपासून म्हणजे दि.९.९.२०२० पासून दि.५.५.२०२१ या कालावधीसाठी लागू राहील.

(ii) दि.९.९.२०२० पूर्वी ज्या निवड प्रक्रियांचा अंतिम निकाल लागलेला आहे परंतु उमेदवारांच्या नियुक्त्या प्रलंबित आहेत अशा प्रकरणी सदर आदेश पूर्वलक्षी प्रभावाने लागू राहतील.

(iii) ज्या निवड प्रक्रिया पूर्ण झाल्या आहेत व एस.ई.बी.सी. आरक्षणानुसार नियुक्त्या करण्यात आल्या आहेत अशा प्रकरणांमध्ये सदर आदेश अनुज्ञेय होणार नाहीत.

(iv) ज्या निवड प्रक्रिया या दि.९.९.२०२० पूर्वी पूर्ण होवून नियुक्ती आदेशानुसार उमेदवार हजर झाले होते व एस.ई.बी.सी. उमेदवारांचे ईडब्ल्यूएस प्रमाणपत्र अवैध ठरविले होते, अशा प्रकरणी सदर आदेश लागू नाहीत.

९) सदर आदेश यापुढील सर्व शैक्षणिक प्रवेशांसाठी लागू राहतील.

१०) आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटक पात्रता प्रमाणपत्राच्या वैधतेबाबत नियुक्ती प्राधिकारी/ शंका उद्भवल्यास सदर प्रमाणपत्राची परिच्छेद २ (ड) मधील २ (i), (ii), (iii) नुसार अपील सादर करुन त्यानुसार पडताळणी करण्यात यावी.

११) संबंधित भरती वर्षात सदर आरक्षणांतर्गत सुयोग्य उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास आरक्षणाचा अनुशेष पुढे न ओढता खुल्या प्रवर्गातून गुणवत्तेनुसार भरण्यात याव्यात.

१२) हा शासन निर्णय शासकीय/ निमशासकीय सेवा, मंडळे/महामंडळे, नगरपालिका / महानगरपालिका, जिल्हा परिषदा, शासकीय विद्यालय, महाविद्यालय, शासकीय शैक्षणिक संस्था, खाजगी विद्यालय, महाविद्यालय, शैक्षणिक संस्था, अनुदानित/विना अनुदानित विद्यालय, महाविद्यालय व शैक्षणिक संस्था आणि ज्यांना मार्गदर्शक आदेश देण्याचा अधिकार राज्य शासनाला आहे, अशी इतर सर्व प्राधिकरणे, सेवा व संस्था यांना लागू राहील. संबंधित यंत्रणांनी याबाबत आवश्यक त्या सूचना निर्गमित कराव्यात.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०२१०५३११२५०५९९४०७ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

TIKARAM WAMAN KARPATE

Digitally signed by TIKARAM WAMAN KARPATE
Date: 2021.05.31 13:07:37 +05'30'

(टि.वा.करपते)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. विरोधीपक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानसभा/ विधानपरिषद,महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय,मुंबई.
२. मा. सर्व सन्माननिय विधानसभा/ विधानपरिषद,व संसद सदस्य महाराष्ट्र राज्य
३. मा. राज्यपालांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबारहिल, मुंबई.
४. मा. मुख्यमंत्र्यांचे अप्पर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, (विधान परिषद) विधानभवन, मुंबई.
६. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, (विधान सभा) विधानभवन, मुंबई.
७. शासनाचे सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव.
८. महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र-१, मुंबई,
९. महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र-२, नागपूर,
१०.महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.
११.प्रबंधक, मा.उच्च न्यायालय, मुळ न्याय शाखा, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर.
१२.प्रबंधक, मा.उच्च न्यायालय, अपिल शाखा, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर.
१३.प्रबंधक, मा. महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर.
१४.प्रबंधक, मा. लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त, मुंबई.
१५.सर्व विभागीय आयुक्त/सर्व जिल्हाधिकारी/सर्व विभागीय जिल्हाधिकारी/उप विभागीय अधिकारी (प्रांत अधिकारी)/ सर्व तालुका दंडाधिकारी तथा तहसिलदार, महाराष्ट्र राज्य.
१६.सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य.
१७.सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.

१८. उप सचिव (आस्थापना शाखा) , सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

१९.सर्व मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव ,मंत्रालय, मुंबई.

२०.मा. मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.

२१.सचिव, राज्य निवडणूक आयोग, मुंबई.

२२.सचिव, राज्य माहिती आयोग, मुंबई.

२३.सरकारी वकील, उच्च न्यायालय, मुळ शाखा व अपील शाखा, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर,

२४.सरकारी वकील, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर,

२५.सर्व महानगरपालिकांचे आयुक्त,

२६.सर्व मुख्याधिकारी, नगरपरिषदा/नगरपालिका,

२७.विधिमंडळ ग्रंथालय, महाराष्ट्र विधानभवन, मुंबई

२८. सर्व महामंडळे , मंडळे आणि सार्वजनिक उपक्रम यांचे व्यवस्थापकीय संचालक,

२९.सर्व मान्यताप्राप्त राजकीय पक्षांची मध्यवर्ती कार्यालये, महाराष्ट्र राज्य,

३०.निवड नस्ती/कार्यासन १६-अ.

शासन निर्णय क्रमांकः राआधो ४०१९/प्र.क्र.३१/१६-अ

सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र. राआधो ४०१९/प्र.क्र.३१/१६ अ, दि. ३१.०५.२०२१ सोबतचे सहपत्र

परिशिष्ट अ

महाराष्ट्र शासन

प्रमाणपत्र क्र.

फोटो

वर्ष -----------करीता ग्राहय

आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकाच्या पात्रतेसाठी प्रमाणपत्र

सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र .राआधो/४०१९ प्र.क्र.३१/१६ अ, दिनांक ३१.०५.२०२१ अन्वये

(आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकासाठी विहित केलेल्या %१० आरक्षणाचा लाभ घेण्यासाठी)

प्रमाणित करण्यात येते की, श्री/श्रीमती/कुमारी ------------------------ श्री/श्रीमती------------------------यांचा/यांची मुलगा/मुलगी गाव/शहर------------तालुका ------------ जिल्हा/विभाग -------------- महाराष्ट्र चे रहिवासी आहेत .तो/ती ------------ जातीचे असून जात /पोटजात /वर्ग चे असून सदर जात महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा (अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती ,निरधिसूचित जमाती, (वि.जा.) भटक्या जमाती (भ.ज.) ,विशेष मागास प्रवर्ग (वि.मा.प्र.) आणि इतर मागासवर्ग (इ.मा.व.) यांच्यासाठी आरक्षण) अधिनियम, २००१ (सन २००४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ८) यामध्ये नमूद केलेल्या प्रवर्गातर्गत होत नाही.

महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभागाचा शासन निर्णय क्र. राआधो ४०१९/प्र.क्र.३१/१६ अ, दिनांक १२.०२.२०१९ अन्वये त्याच्या/तिच्या कुटूंबाचे सर्व स्त्रोतांचे वर्ष -------------मधील एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. असून, सदर उत्पन्न रु.८,००,०००/- पेक्षा कमी आहे. त्यामुळे असे प्रमाणित करण्यात येत आहे की, तो/ ती यांचा आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकामध्ये समावेश होतो.

ठिकाण :

दिनांक: स्वाक्षरी :

नाव :

पदनाम :

हे प्रमाणपत्र अर्जकर्त्याने सादर केलेल्या खालील कागदपत्र/पुरावे यांच्या आधारावर निर्गमित करण्यात येत आहे.

१
२
३

पृष्ठ ८ पैकी ७

सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र. राआधो ४०१९/प्र.क्र.३१/१६ अ, दि. ३१.०५.२०२१
सोबतचे सहपत्र

Annexure-A

Government of Maharashtra

Certificate No :

Photo

(valid for Year)
Eligibility certificate for Economically Weaker Section

(For the purpose of 10% reservation prescribed for Economically Weaker Section vide Government Resolution सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र. राआधो 4019/प्र.क्र.31/16 अ dated 31.05.2021)

This is to certify that Shri/Smt/Kum --------------------------------------- is son /daughter/ward of ------------------------------ --------------He/ She is resident of village / city -----------------Taluka --------------- District -------- and he /she belongs to ---------------- caste/sub caste /class which is not included in the cadres mentioned in the Maharashtra State Public services (Schedule Caste, Schedule Tribes, De-notified Tribes (Vimukta Jati), Nomadic Tribes, Special Backward category and Other Backward Classes) Act, 2001 (Maharashtra Act No 8 of 2004).

As per norms prescribed Vide Government of Maharashtra, General Administration Department, and Government Resolution No. राआधो 4019/प्र.क्र.31/16 अ, dated 12.02.2019. His /Her gross family annual income for Year----------- from all source is Rs.---------------/- which is less than Rs.8,00,000/-. Therefore it is certified that he/ she is within category of Economically Weaker Sections.

Place :
Signature :

Date :
Name :

Designation:

(This certificate has been issued on the basis of following proof/evidences/documents)

1.
2.
3.

पृष्ठ ८ पैकी ८

Government Resolution no.: MED-1019/C.R. 37/19/Edu-2, dated 07 March, 2019 for EWS Category Reservation.

आरोग्य विज्ञान अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशाकरीता राज्यातील खुल्या प्रवर्गातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी १० टक्के आरक्षण लागु करणेबाबत....

महाराष्ट्र शासन

वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग

शासन निर्णय क्रमांकः एमईडी-१०१९/प्र.क्र.३७/१९/शिक्षण-२,

नववा मजला, गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय संकुल,लोकमान्य टिळक मार्ग,नवीन मंत्रालय,

मुंबई ४०० ००१,

तारीख: ०७ मार्च, २०१९

<u>वाचा :</u> शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र.राआधो-४०१९/प्र.क्र. ३१/१६-अ, दिनांक १२ फेब्रुवारी,२०१९.

<u>प्रस्तावना :</u>

भारतीय संविधानातील अनुच्छेद १५(४) व (५) आणि अनुच्छेद १६ (४) अन्वये आरक्षणाचा लाभ देण्यात आलेल्या प्रवर्गाव्यतिरिक्त (मागासवर्गीय) राज्यातील खुल्या प्रवर्गातील आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकांसाठी अल्पसंख्यांक दर्जा प्राप्त झालेल्या शैक्षणिक संस्था वगळुन शासकीय शैक्षणिक संस्था / अनुदानित विद्यालये, महाविद्यालये, सर्व उच्च शिक्षण देणाऱ्या शैक्षणिक संस्था, विना अनुदानित विद्यालये, महाविद्यालये व शैक्षणिक संस्था यामध्ये एकुण प्रवेश द्यावयाच्या जागांमध्ये १० टक्के आरक्षण सामान्य प्रशासन विभागाच्या दिनांक १२.०२.२०१९ रोजीच्या शासननिर्णयान्वये विहीत करण्यात आले आहे. तसेच, शासकीय आस्थापना, निमशासकीय आस्थापना, मंडळे/महामंडळे / नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था/ ग्रामीण स्थानिक स्वराज्य संस्था, प्राधिकरणे यांच्या आस्थापनांवरील नियुक्तीसाठी सरळसेवेच्या पदांमध्ये राज्यातील आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकांसाठी १० टक्के आरक्षण देखील उक्त शासन निर्णयान्वये विहीत करण्यात आले आहे. सदर आरक्षणाचा लाभ घेण्यासंदर्भात अटी/शर्ती उक्त शासननिर्णयात नमूद करण्यात आल्या आहेत. शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेशाबाबतचे आवश्यक आदेश संबंधित विभागाने तात्काळ निर्गमित करावेत, असे सामान्य प्रशासन विभागाने निर्गमित केलेल्या उपरोक्त दिनांक १२.०२.२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयात नमूद करण्यात आले आहे.

त्यानुषंगाने उक्त दिनांक १२.०२.२०१९ रोजीच्या शासननिर्णयास अनुसरुन आरोग्य विज्ञान अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशाकरीता खुल्या प्रवर्गातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी आरक्षण लागु करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी राज्यातील आरोग्य विज्ञानाच्या शासकीय / महापालिका / शासनअनुदानित/ खाजगी विना अनुदानित महाविद्यालये (अल्पसंख्यांक शैक्षणिक संस्था वगळून) यांमध्ये एकुण प्रवेश द्यावयाच्या जागांमध्ये १० टक्के आरक्षण याव्दारे विहीत करण्यात येत आहे.

२. सदर आरक्षणाचा लाभ प्राप्त होण्याच्या अनुषंगाने पात्रता प्रमाणपत्रासंबंधातील कार्यपध्दती तथा इतर अटी / शर्ती ह्या सामान्य प्रशासन विभागाच्या दिनांक १२.०२.२०१९ रोजीच्या शासननिर्णयात नमुद केल्याप्रमाणे राहतील.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१९०३०७१८३८४४३९१३ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Surendra Pralhad Chankar

Digitally signed by Surendra Pralhad Chankar
DN: c=IN, o=Government Of Maharashtra, ou=MEDD, postalCode=400032, st=Maharashtra, 2.5.4.20=da74ced4daa59e5121b e348655e71412ea58827bae27c d8d480eb3953ff77726, cn=Surendra Pralhad Chankar
Date: 2019.03.08 13:28:57 +05'30'

(सुरेन्द्र प्र. चानकर)
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१) मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राज्यपाल सचिवालय, राजभवन, मुंबई.
२) मा. सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांचे सचिव, विधानभवन,मुंबई.
३) मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा यांचे सचिव, विधानभवन,मुंबई.
४) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय,मुंबई.
५) मा. मंत्री (वैद्यकीय शिक्षण) यांचे खासगी सचिव,मंत्रालय,मुंबई.
६) मा. विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांचे सचिव, विधानभवन,मुंबई.

७) मा. विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधानसभा यांचे सचिव, विधानभवन,मुंबई.
८) मा. राज्यमंत्री (वैद्यकीय शिक्षण) यांचे खासगी सचिव,मंत्रालय,मुंबई.
९) मा. मुख्यसचिव,महाराष्ट्र शासन,मंत्रालय, मुंबई.
१०) सचिव,आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्रालय,भारत सरकार, नवी दिल्ली.
११) सचिव,आयुष मंत्रालय,भारत सरकार, नवी दिल्ली.
१२) सचिव, भारतीय आयुर्विज्ञान परिषद,नवी दिल्ली.
१३) सचिव, भारतीय चिकीत्सा केंद्रीय परिषद, नवी दिल्ली.
१४) सचिव, केंद्रीय होमिओपॅथी परिषद, नवी दिल्ली.
१५) आयुक्त, राज्य सामाईक प्रवेशपरिक्षा कक्ष,महाराष्ट्र राज्य,मुंबई.
१६) सचिव, प्रवेश नियामक प्राधिकरण,महाराष्ट्र राज्य,मुंबई.
१७) सचिव, शुल्क नियामक प्राधिकरण,महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
१८) संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संचालनालय,महाराष्ट्र राज्य,मुंबई.
१९) संचालक, आयुष संचालनालय,महाराष्ट्र राज्य,मुंबई.
२०) कुलसचिव, महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ, नाशिक.
२१) अधिष्ठाता/प्राचार्य, राज्यातील सर्व शासकीय/शासन अनुदानित/महापालिका/खाजगी विनाअनुदानित आरोग्य विज्ञान महाविद्यालये.
२२) निवडनस्ती (शिक्षण-२).

ANNEXURE "I"

Government Letter No. MED-1024/C.R.412/24/Edu-2, dated 15/10/2024 for approval to MPH (N) 2024-25 Information Brochure 2024

महाराष्ट्र शासन
वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग,
गो.ते.रूग्णालय आवार, ९ वा मजला,
लोकमान्य टिळक मार्ग, नवीन मंत्रालय,
मुंबई - ४०० ००१.

क्र.एमईडी-१०२४/प्र.क्र.४१२/२४/शि-२ **दि. १५/१०/२०२४**

प्रति,
आयुक्त,
वैद्यकीय शिक्षण, संशोधन व आयुष, मुंबई

विषय:- शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५
Master of Public Health (Nutrition) पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रमाच्या परीक्षा/प्रवेश प्रक्रियेच्या नियमावली पुस्तिकेस मान्यता देणेबाबत.

संदर्भ:-आपले पत्र क्र.मा.संवैशिवस/MPHN-२०२४/प्रवेश प्रक्रिया/नियमावली पुस्तिका /सीईटी आयटी/२०२४, दिनांक १४/१०/२०२४.

महोदय,

आपल्या संदर्भाधीन पत्रास अनुसरून शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ करीताच्या Master of Public Health (Nutrition) पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रमाच्या परीक्षा/प्रवेश प्रक्रियेच्या नियमावली पुस्तिकेस याव्दारे शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

२. आरोग्य विज्ञान अभ्यासक्रमांच्या प्रवेश प्रक्रियेसंदर्भात केंद्र शासन/राज्य शासन/केंद्रिय परिषद/मा.उच्च न्यायालय व मा.सर्वोच्च न्यायालय यांनी वेळोवेळी दिलेले आदेश लागू राहतील .

३. माहिती पुस्तिकेचे प्रुफ रिडींग (Proof Reading) केल्यानंतरच सदर माहिती पुस्तिका प्रसिध्द करण्यात यावी, ही विनंती.

आपला,
15/10/2024
(नि.ब.महाडीक)
कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

सोबत:- वरीलप्रमाणे
प्रत:- माहिती तथा आवश्यक कार्यवाहीस्तव,
१. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संचालनालय, मुंबई
२. निवडनस्ती (शिक्षण-२) (माहिती पुस्तिकेच्या छायांकित प्रतीसह)

MPH (N) 2024

DIRECTORATE OF MEDICAL EDUCATION & RESEARCH
Govt. Dental College & Hospital Building, St. George's Hospital
Compound, Near V.T., Mumbai - 400 001
Tel. No. +91-22-22620361-65 WEBSITE: http://www.med-edu.in/
Email: mphnutrition9@gmail.com